DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 242. SZÁM. Debrecen, 1938 október 26 szerda ÁRA: 12 FILLÉR.

Ma válaszol a prágai kormány

Szerdán délelőtt 11 órakor nyujtják át a választ prágai követünknek

A vitás határkérdést a csehek döntőbiráskodás alá akarják bocsájtani?

Lázasan költözködnek a Felvidék magyarlakta területeiről

A Prágának küldött magyar válaszjegyzék élénk visszhangot keltett. Németországban, Olaszországban és Lengyelországban nagy rokonérzéssel fogadták a magyar álláspontot és minden jelentés azt mondja, hogy *a három baráti állam a magyar követelések jogosságát elismeri.*

Prágában a cseh kormány kedden egész nap tanácskozott a szlovák és ruszin miniszterek bevonásával a magyar jegyzékről, melyre a választ ma, szerdán délelőtt nyujtják át a prágai magyar követnek. A válasz tartalmát még nem hozták nyilvánosságra. Egyes hirek arról tudnak, hogy Prága még mindig nem tért jobbik eszére és még mindig »fenntartásokkal« él. A vitás területeket állítólag hajlandó német és olasz döntőbiráskodás alá bocsátani, de arról még nincs hír, hogy a magyar követelésnek megfelelőleg átengedi-e nyomban azokat a területeket, amelyekről nincs vita?

A magyar kormány jegyzékében tudvalevően határozottan kívánta *a már felajánlott területek sürgős átadását. Ez a követelés teljesen jogos és indokolt, mert hiszen, ha késlekedik az átadás, a csehek onnan minden értéket elvisznek. Ez pedig nem tűrhető, mint ahogy legfőbbképpen nem tűrhető az, hogy magyar testvéreink továbbra is szenvedjék az üldözést és elnyomatást.*

A magyar nemzet igazsága teljes tudatában nem fél a vitás területekre nézve a döntőbiráskodástól és nem tart a Prága által előterjeszteni kívánt ellenbizonyítékoktól. *Az igazság mellettünk van és ennek érvényesítését nem lehet semmiféle mesterkedésekkel megakadályozni.*

Mindenesetre a magyar közvélemény állásfoglalásával vár holnapig, míg ismeretessé nem válik a prágai válasz. *Halogatásnak most már nincs helye!*

Prágai minisztertanács tanulmányozza a magyar jegyzéket

Prágából jelentik a Havas Irodának: A minisztertanács délután egy óra óta állandóan ülésezik a Kolowrat-palotában, a miniszterelnökség székházában, hogy *tanulmányozza a hétfőre virradó éjszaka a magyar-csehszlovák határmegállapitás ügyében kapott magyar jegyzéket.* A tanácskozáson a szlovák és ruszin miniszterek is mind jelen vannak. Miután a központi kormánnyal együtt vizsgálat alá vették a kérdést, az önálló szlovák és ruszin kormányok külön-külön tartottak ülést, hogy *részletesen tanulmányozzák azokat a kérdéseket, amelyek különösen az illető országot érdeklik.* Mindeddig semmi sem szivárgott ki a tanácskozások menetéről. Az a benyomás, hogy a minisztertanács elhúzódik a késő éjjeli órákig.

Szükszavu hivatalos jelentés a minisztertanácsról

Páris, okt. 25. **Prágából jelentik a Havas irodának: A minisztertanács, amely délután 1 órakor kezdődött a szlovák és ruszin miniszterek jelenlétében, este féltiz óráig tartott. A minisztertanács megállapodásra jutott a magyar-csehszlovák határok uj megállapitásának ügyében, vasárnapra virradó éjszaka kapott jegyzékre adandó válasz szövegében. Ezt a választ szerdán délelőtt 11 órakor nyujtja át Chalkowski Magyarország prágai követének. A jegyzék tartalmát nem hozzák nyilvánosságra, csak ha már a magyar kormány kezei között van. A minisztertanácsról kiadott hivatalos közlemény csupán annyit jelez, hogy „a minisztertanács megállaiptotta a Magyarországal való határok megvonásával kapcsolatos tárgyalások folytatásának alapelveit."**

Sidor képviselő, a szlovák tanács elnöke állitólag ugy nyilatkozott, hogy a szlovákok elhatározták a magyar területek visszaadását.

Döntőbiráskodás

Prága, október 25. (MTI.) Sirovy miniszterelnök elnöklésével megtartott minisztertanácson a szlovák és ruszin miniszterek, valamint csaknem valamennyi csehpártvezér, köztük Gayda tábornok is és több magasrangú tisztviselő résztvett.

A minisztertanács kizárólag a még vitás határkérdésekkel, mindenekelőtt pedig a legutóbbi magyar jegyzékben foglalt javaslattal foglalkozott.

Csehszlovák politikai körökben tudni vélik, hogy a minisztertanács a magyar javaslatokat a »legnagyobb tartózkodással« fogadta.

Ruszin politikai körökben a minisztertanács után olyan értelemben nyilatkoztak, hogy *a mostani helyzet szerint Beregszász környékét átengedik Magyarországnak*, a kétesnek megjelölt nagyszőllős—munkácsi és ungvári kerületeknek viszont Ruszinszkóban kell maradniok.

Elvben a minisztertanács olyan értelemben döntött, hogy a javasolt határmegvonás ellen ellenbizonyitékokat szolgáltat és *a problémát döntőbiráskodási eljárás elé terjeszti, melynek tagjait Németország és Olaszország küldené ki.*

Pozsony, október 20. *Tiso* dr, a szlovák kormány miniszterelnöke hétfőn este megbeszélést folytatott Petrovics pozsonyi magyar főkonzullal. A politikai körök véleménye szerint a megbeszélés az új magyar-szlovák határ megvonásával kapcsolatos kérdésekre vonatkozott.

Pozsony, október 25. Tiso szlovák miniszterelnök és a szlovák kormány többi tagjai kedden reggel Prágába repültek, hogy részt vegyenek a csehszlovák kormánynak a magyar ellenjavaslatok felett való tanácskozásain. A minisztertanácson hétfőn elhatározták, hogy Szlovákiában is munkaszolgálati táborokat létesítenek.

Róma, október 25. (MTI.) Az olasz sajtó hasábos tudósításokban nagy érdeklődéssel tárgyalja a magyar-cseh kérdés legújabb fejleményét és helyeslésével fogadta a magyar kormány ellenjavaslatait.

A német sajtó elismeréssel fogadja a magyar álláspontot és a cseheknek adott választ

Berlin, október 25. A *Berliner Tageblatt* a csehszlovák-magyar határkérdés ügyében a Prágában átadott magyar válaszjegyzékről többek között ezeket írja:

— *Mindenekelőtt megegyezik Németországnak a népi önrendelkezésről állandóan vallott felfogásával, hogy Magyarország a vitás területeken mindenütt népszavazást, tehát a megtelepedett lakosság akaratának megkérdezését javasolja a határmegvonás előzményéül.* Ez teljes mértékben megfelel a Mussolini által már a müncheni egyezmény előtt elfoglalt álláspontnak. A diplomáciai úton történő gyors megoldás lenne a legalkalmasabb arra, hogy az egész kérdéses területen békés együttműködést teremsten és *erre Magyarország ugyanolyan súlyt helyez, mint a vele baráti viszonyban levő hatalmak. Magyarország ebben — a nemzeti becsülete és néptársai sorsának szempontjából egyaránt égetően fontos kérdésben — a Prágának átadott ellenjavaslatokban bizonyságot tett jóakaratáról, amelytől a szemben-álló fél sem tagadhatja meg elismerését és a hasonló és azonnali jóakarat megígérését. Az államférfiúi bölcsességgel képviselt magyar ügy iránt érzett rokonszenvet Németország egybekapcsolja azzal az alapos reménységgel, hogy csakhamar döntő eredményt érnek el a megértés útján.*

A lengyel kormány elvállalja a döntőbirói szerepet

Varsó, okt. 25. (MTI) **A Lengyel TI jelentése szerint Beck külügyminiszter fogadta a varsói magyar követet, aki átadta neki a magyar kormány Prágába küldött jegyzékének másolatát. Beavatott lengyel körökben hangsulyozzák, hogy a magyar jegyzék a leghatározottabb formában követeli a Kárpátalja ürendelkezési jogának érvényesitését. Kijelentik egyébként, hogy a lengyel kormány szükség esetén — ha az olasz és német kormány hozzájárul, — készséggel hajlandó a döntőbirói szerep elválalására.**

Varsó, okt. 25. A magyar kormány erélyes fellépése Varsóban a legjobb hatást váltotta ki. Még az éjszaka rendkivüli kiadások közölték a magyar kormány válaszjegyzékét és Budapest követeléseit. Az esti órákban a lengyel külügyminisztériumban megjelent Hóry András varsói magyar követ, aki a cseh jegyzék, valamint a magyar válasz teljes tartalmát ismertette Beck külügyminiszterrel.

A ma reggeli varsói sajtó kivétel nélkül terjedelmesen, vezető helyen emlékezik meg a magyar válaszjegyékről. A lapok általában megállapitják, hogy a cseh kormány komáromi ajánlatával szemben most már **750.000 főnyi népességet, 9500 négyzetkilométernyi területet ajánlott fel Magyarországnak, de a magyar kormány összesen 12.940 négyzetkilométer területet követel vissza, amelynek lakossága meghaladja az 1 millió 30.000-et.**

A lapok általában elégedetlenül veszik tudomásul, hogy a cseh kormány a Kárpátok kérdésében még mindig makacsul ellenáll és **nemcsak Kassa, hanem Munkács, Ungvár** és a hozzátartozó kárpátaljai terület tekintetében a legutóbbi cseh jegyzék sem tartalmaz pozitiv ajánlatot.

A sajtó egy része igen komoly hangot használ Prágával szemben és **felhivja a budapesti kormányt, hogy Prága elzárkózása esetén mindeneszközzel szerzzen érvényt követeléseinek.**

Több reggeli lap, igy első helyen az Express Poranny arra utal, hogy Budapest, mielőtt Prágával szemben döntő lépésre határozná el magát, **utolsó kisérletként a béke megmentésére nemzetközi fórum elé viszi a konfliktust, de már alig lehet szó a müncheni hatalmak ujabb összehivásáról.**

Az uj megoldási módnak — a népszavazás vagy a választott birróság — egyikének eredményre kell vezetnie, mert ellenkező esetben — a varsói vélemény szerint — fegyveres eljárásra kerülne a sor, ez a középeurópai konfliktus pedig lángba borithatná egész Európát.

A lengyel kormány részéről Európa több városában még mindig **rendkivül élénk és szivós diplomáciai tevékenység folyik.** Igy gróf Raczinszki bukaresti lengyel nagykövet tárgyalt Christea Miron patriárka román miniszterelnökkel, a római lengyel nagykövet gróf Ciano külügyminiszterrel, Lipski berlini lengyel nagykövet pedig Berchtesgadenben Ribbentrop német külügyminiszterrel tanácskozott hosszasan.

A megbeszélések mindenütt a magyar-cseh kibontakozás körül forogtak és elsősorban Kárpátalja sorsának eldöntéséről volt szó.

A varsói lapok **térképeket is közölnek az uj Ruszinszkóról** és e közlések szerint ujból előtérbe nyomult az a felfogás, hogy **Kárpátalja románjait Romániához kell csatolni.**

A helyzet egyébként Csehország és Lengyelország között ujra kiéleződött. A nagy feszültségre az a sulyos határsértés adott okot, amely tegnap történt Sziléziában. A csehek több helyen kézigránátot hajitottak lengyel területre és **a robbanások számos lengyel polgári egyént megsebesitettek.**

Ugyanakkor a cseh nacionalisták a határvidéken kihivó lengyelellenes tüntetéseket rendeztek. A lapok **éles hangon utasitják vissza az ujabb cseh provokációkat** és elégtételt követelnek a prágai kormánytól.

Beck Hitlerhez utazik

Róma, október 25. Mint a *Messagero* jelenti Berlinből, jó forrásból származó értesülése szerint *a közeljövőben Beck lengyel külügyminiszter látogatást tesz Hitler vezér és kancellárnál.* Egyes hírek szerint a látogatás Berchtesgadenben, más hírek szerint pedig egy, a német-lengyel határ közelében fekvő városban lesz. A látogatás célja teljes pontossággal még nem ismeretes, de úgy látszik, hogy egyik legfőbb célja a két ország között fennálló egyezmény kiszélesítése. A találkozás továbbá megerősitheti a német-lengyel együttműködés politikáját és *alkalmat ad Hitlernek és Becknek arra, hogy megvizsgálják az uj közép- és keleteurópai helyzetet.*

A pozsonyi rádió ujabb hazugsága

Ipolyság, október 25. (MTI.) A pozsonyi rádió azt állitotta, hogy Ipolyságon nem maradt szlovák nemzetiségű tisztviselő. Ezzel szemben tény az, hogy Ipolyságon csak odavaló és ott szolgálatot teljesitett magyar és szlovák nemzetiségű tisztviselők vannak. A csonka ország más részéből nem került oda egyetlen hivatalnok sem.

— **Székrekedésben szenvedőknél** reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűviz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megélénkíti, a vért felfrissíti, az idegeket megnyugtatja és így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Gondoskodás az ipolyságiakról

Ipolyság, október 25. Az ipolysági állami alkalmazottak és nyugdijasok novemberre minden illetményüket ugyanúgy megkapják, mint októberben. Ebben a tekintetben már minden intézkedés megtörtént. A földmüvelésügyi minisztérium ipolysági megbizottja révén már gondoskodott arról, hogy *az ipolysági gazdák olcsó vetőmaghoz és tenyészállatokhoz jussanak.* Az ipolysági szegények részére a »Magyar a magyarért« segitőakci ókeretében az ország minden részéből még állandóan sok ajándék érkezik. A gimnázium, polgári és elemi iskola tanulói között a segitőakció sok tankönyvet osztott ki. A készpénzadományokból bizonyos összeget az évekkel ezelőtt megszüntetett és újonnan felállítandó magyar ovoda céljaira szánnak.

386 rutén község népszavazást kér Hitlertől és Mussolinitől

Varsó, okt. 25. (MTI.) **A ruszin kérdés ma is a lengyel sajtó érdeklődésének előterében áll. Az Express TI ungvári jelentése szerint 386 ruszin község táviratot küldött Mussolininak és Hitlernek, amelyben népszavazást kérnek.**

A német külügyminiszter Rómába utazik

Berlin, október 25. (MTI.) Berlini politikai körökben elterjedt hírek szerint *Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter szerdán Rómába utazik.* Úgy tudják, hogy a külügyminiszter nem utazik határozott megbeszélési tervekkel Rómába.

Berlin, október 25. Mint a Német Távirati Iroda közli, hivatalosan megerősitik, hogy *Ribbentrop külügyminiszter csütörtök este rövid tartózkodásra Rómába érkezik.*

Róma, okt. 25. (MTI.) Ribbentrop német külügyminiszter Rómába érkezik, ahol Mussolini miniszterelnökkel folytat tárgyalásokat. Jó forrásból származó értesülés szerint a német külügyminiszter megbeszélései a Duceval és Ciano gróffal mindenekelőtt általános európai kérdéseket ölelnének fel. Ribbentrop tájékoztatni fogja az olasz politikai vezetőket azokról a német-francia tárgyalásokról, amelyek a szeptember 30-án tartott angol-német nyilatkozathoz hasonlóan francia-német nyilatkozat megtételére irányulnak. Ribbentrop német külügyminiszter megbeszélést folytat továbbá a Duceval és Ciano külügyminiszterrel a középeurópai kérdés végleges elintézéséről is.

A negyedik cseh javaslat 9000 négyzetkilométernyi terület visszaadásáról szól

Pontos adatok a negyedik, legújabb cseh javaslat tartalmáról még nem kerültek nyilvánosságra. A lapok jelentése szerint *ebben a javaslatban körülbelül kilencezer négyzetkilométernyi terület átadásáról van szó, amelyen körülbelül 750.000 ember lakott az 1910-es népszámlálás szerint.* Ebben az ajánlatban — nyugatról kelet felé haladva — a következő városok és fontosabb helységek vannak benne:

	Lakosok száma 1910-ben	ebből magyar százalékban
Galánta . . .	3274	90%
Érsekújvár . .	16228	92%
Komárom . . .	22337	89%
Párkány . . .	3079	98%
Léva	9675	91%
Losonc	12939	82%
Rimaszombat .	6912	90%
Rozsnyó . . .	6565	90%
Királyhelmec .	2725	100%
Csap	2318	99%
Beregszász . .	12933	96%

Ezek közül néhány városnak történelmi, gazdasági, közlekedési szempontból is igen nagy jelentősége van. Komárom Dunahidja fontos átkelési pont és ősi vára ma is nagyszerű védelmet nyujt. Érsekújvár gyümölcstermeléséről nevezetes, úgyhogy felvidéki Kecskemétnek hívják. Rimaszombat vidéke Európa egyik legnagyobb és legszebb vadászterülete. Rozsnyónak békében erőteljes vastermelése volt, európai hírű szöggyárral. A város közvetlen szomszédságában van Csizfürdő, melynek vastartalmú vize különösen vérszegény gyerekeknek rendkívül hasznos. A kies fekvésű Losonc kézműiparáról és kereskedelméről volt híres. *Csap kisebb község ugyan, de fontos vasúti gócpont.* Beregszász a Felvidék egyik legnevezetesebb bor kereskedelmi központja. És természetesen mindezekhez a helyekhez a magyar történelemnek nagy és dicsőséges emlékei fűződnek.

Fontos vasútvonalak is benne vannak a felajánlott területben. A nyugati részen a Pozsony felé futó érsekújvár—galántai fővonal, valamint a Csallóközt átszelő komárom—pozsonyi vasútvonal. Fülekről fővonal megy Zsolna felé. Csap kiinduló pontja az Ungvár, Munkács, valamint a Beregszász felé futó vasútvonalaknak s a Ruszinszkót Szlovákiával összekötő egyetlen vasútvonal királyhelmec—beregszászi szakasza teljesen magyar kézbe kerül.

Prága, okt. 25. (MTI). Kedden több prágai kereskedés kirakatüvegére „zsidó" felíratú és hatágú csillaggal telerajzolt röpcédulákat ragasztottak. Ezek felszólítják a vásárlóközönséget, hogy cseh üzletekben csakis cseh árukat vásároljanak.

Prága, okt. 25. (Német TI.) A kormány elhatározta, hogy a szudétanémet származású árúk Csehszlovákiába való behozatala esetén egyelőre vámmentesen kezelendők.

Vigszinház

Ma utoljára a legérdekesebb szerelmi történet:

Második nászut

Tyrone Power—Loretta Young

A csehek megkezdték Kassa kiüritését

A cseh hatóságok most már komolyan foglalkoznak Kassa kiürítésének gondolatával — és ezt a szó szoros értelmében **végre is hatják. Kassától a mostani határig lázasan csomagolnak.** A határtól Kassa felé vezető **telefon- és táviróvonalakat jórészt leszerelték,** az állami üzemek, hivatalok berendezését, sőt még a távjró és távbeszélő vonalak oszlopára szerelt **porcellánszigetelőket is elviszik.** Abaujnádasdon **teljesen kiüritették a pénzügyőri laktanyát és a felszerelést elszállitották.** A katonaság ezen a vidéken **minden lovat és járművet elrekvirált.** Amikor azután a cseh tisztviselők, pénzügyörök **butorait kellett volna elszállitani, egyetlen lovasszekeret sem találtak.** Nem tehettek mást, mint kénytelenkelletlen áruba bocsátották butoraikat.

Hidasnémetinél **tegnap hét katona jött át magyar területre. Magyarok és szlovákok. Teljes felszerléssel, gázálacokkal érkeztek, egy golyószórót is hoztak.** Kraszkovajdánál tizenegy cseh hadseregbeli magyar katona jött át ugyancsak teljes felszereléssel és egy gépfegyverrel. Panaszkodnak a gyenge élelmezés miatt és elmondják, hogy különösen sokat szenvednek azok, akiket betonerődökben helyeztek el. Ezekben a betonerődökben **a hiányos táplálkozástól nagyon legyöngült emberek a korán beállt hidegben alig tudják szolgálatukat ellátni.** Eddig naponta váltották az embereket, az utóbbi időben azonban nem ritka a tiznapos erődszolgálat sem. A kiéhezett, agyonfáradt emberek a tisztálkodás hiánya folytán csaknem kivétel nélkül megtetvesedtek. Nem csodálnivaló tehát, ha az erődökben szolgálatot teljesitő magyar és szlovák katonák **már csak immel-ámmal engedelmeskednek a cseh tiszteknek és alig várják a felszabadulás napját.**

Ostrom alatt állnak a bankok

De a közgazdasági élet is nehezen várja a Felvidék felszabadulását. **A bankok a betevők állandó ostroma alatt állanak.** Prágai rendelkezésre azonban még mindig igen korlátozott a betétek kifizetése. A kereskedelmi, ipari, üzleti élet pang. A fiatalkoruak csak este nyolcig, a felnőttek kilencig tartózkodhatnak az uccákon. Az **italmérések, éttermek, vendéglők, kávéházak meghosszabbitott zárórája este nyolc óra!**

A Kassáról menekült utasok nagy változásokat jeleznek a szlovákiai közhivatalok élén. **A szlovákok,** amint ennek sok jelét adták, **ki akarják takaritani a cseheket minden hivatalból.**

Mindent elvittek a csehek Rimaszombatról

Rimaszombat, október 25. A lakosság továbbra is bizakodó hangulatban várja, hogy a várost visszacsatolják Magyarországhoz. Az üzletekben elfogyott a magyar zászlóra és a magyar ruhára való anyag. Bár a cseh rádióállomások változatlanul tagadják, *a cseh vállalatok, intézmények, hivatalok és üzletek leszerelése és berendezésük elszállitása állandóan folyik.* Így elvitték már az Általános Kórház röntgenlaboratóriumát, műtőfelszerelését és egyéb berendezéseit és ezeket Besztercebányára szállitották. Elvitték a földmüves iskola időjárástani felszereléseit, az adóhivatal, a bírói gyámpénztár és egyéb intézmények berendezéseit és értékeit. A Bata és más nagy cégek lerakatait, a Budocnost szövetkezet minden holmiját, a Tátranyomda gépeit és a hozzátartozó könyvkereskedés árukészletét vasútra rakták. A törvényszék épületéből eltüntették a katonai és »kémkedési« perek iratait.

Sok cseh család költözött el, a várostól délre eső községekben már be is fejeződött a csehek elköltözése. *Kétszáz munkást vezényeltek ki a gabonaraktárak készletének zsákba rakására és tehergépkocsikon szállitották el a gabonát a városból.* A magángazdaság, az üzemek és hivatalok élete teljesen megbénult.

Lévától is pakolnak a csehek

Ipolyság, október 25. Ideérkezett, eddig még ellenőrzésre nem került hirek szerint Léva vasárnap és hétfőn tele volt katonai és más tehergépkocsikkal, amelyeken az állami hivatalok minden berendezését és irattárát elszállitották. Sebtében üritették ki a dohánynagytőzsdét is, a szlovák iskolából a berendezést is elvitték. Az iskolából a belső ablaktáblákat is el akarták vinni és csak erélyes közbelépésre hagyták egyes helyeken csonkitatlanul az épületet. Lévától lefelé a csehek a trianoni határon minden fedezéket kiürítettek.

Ruszinszkót csatolják Magyarországhoz — irja Bródy miniszterelnök lapja

A lengyel politikai körök minden figyelmüket ma is a Kárpátalja ügyének szentelik és valamennyien követelik, hogy *Ruszinszkót Magyarországhoz kell csatolni.*

Ungvári jelentés szerint *ilyen értelemben foglal állást Bródy ruszinszkói miniszterelnök lapja, a Ruszkaja Razda cimü ujság is,* amelyet a cikk miatt a cseh hatóságok elkoboztak.

Ugyancsak Ungvárról érkezett jelentés szerint *egész Kárpátalján a lázongás tovább folyik.* Számos községben és városban, különösen Ungvár és Munkács környékén, heves ütközetek folynak, amelyekben tüzérség, motorizált ütegek és repülőgépek is résztvesznek. A lapok tudósitásai szerint *egész Ruszinszkó hadszintérré változott.*

Most már európai érdek követeli — hangoztatja a varsói sajtó —, hogy *Kárpátalja kérdését sürgősen megoldják, mert különben ez Európának olyan tűzfészke lehet, amely három irányból lángra lobbanthatja a kontinenst.*

Letartóztatások a magyar Himnuszért

Kassán nap mint nap a templomokban az istentiszteletek után elénekelik a Himnuszt. Emiatt a cseh rendőrség letartóztatja főleg az ifjakat. Az ellenük folyamatba tett kihágási eljárás során *4—8 napi elzárásra itélik őket.*

Mindent vissza, kiáitozták a kassai diákok

A kassai magyar gimnázium nyolcadik osztályában reggel a padokat egymásra téve, összepakolva találták a diákok. A belépő tanár elrendelte, hogy mindent tegyenek vissza a helyére. Erre a diákok munkába fogtak és közben szavalókórusszerüen kiáltották: Mindent vissza! *Az igazgató háromnapos szünetet rendelt el.*

Felső-Zemplén és Felső-Sáros Ruszinszkóhoz akar csatlakozni

Sátoraljaujhely, okt. 25. Felső-Zemplén és Felső-Sáros egészen Ólublóig a Ruszinszkóhoz való csatlakozást kivánja, mert ezen a környéken a lakosok erősen csehellenesek és inkább magyarbarátok.

Ipolyság, okt. 25. (MTI.) A cseh **megszállott területen a cseh** katoság éhezik s magyar területre jár át burgonyát kérni. A határ melletti községekben a cseh katonai hatóságok a gabonát mindenünnen elvitték. A határzár rendkivül szigoru. Ipolynyéken a magyarsága mellett hitet tevő magyarságot a csehek terror alatt tartják, a lakosság mindenre elszántan várja a szabadulás napját. A cseh hadseregben a fegyelem állandóan lazul. Igen gyakoriak a szökések.



Gépfegyveres harc Beregszász környékén

Hidasnémeti, október 25. *Beregszász környékén az erős katonai megszállás ellenére újból fellobbant a felkelés. A cseh katonaság géppuskával lőtte a fellázadt tömeget.* További részletek ismeretlenek.

Barabás, október 25. Az ideérkezett menekültek, akiknek nagyobb része húsz év körüli katonakötelesekből áll, egybehangzóan mondják, hogy *a csehek tényleg költöznek és minden elszállithatót elviszenek.* A megrakott tehergépkocsik Ungvár felé haladnak.

Cseh repülőgépek állandóan láthatók a határ körül. Hétfőn a határ mentén repülő cseh gépek közül egy kivált és Csaroda község felé repült.

Hetyen ruszinszkói községben a lakosság és a cseh katonaság között éles összetűzés támadt. A fellázadt ruszinok a lövöldöző cseh katonákra támadtak, mire a csehek visszavonultak. A lázongó nép felgyujtott egy, a községhez tartozó tanyát és egy dohánypajtát.

A vonatközlekedés a csapberegszászi vonalon újra megindult. Hosszú tehervonatok haladnak a pályán és a vonatokat állandóan repülőgépek kisérik. A csehek több magyar katonát, aki a határ mentére való, leszereltek, de továbbra is benntartják őket.

Hitler váratlanul látogatást tett Pozsony-Ligetfalu vidékén

Pozsony-Ligetfalu, okt. 25. (Német Távirati Iroda.) **Hitler kedde egész váratlanul látogatást tett Pozsony-Ligetfalu vidékén s megszemlélte a pozsonyi hidfőt, a cseh erődítéseket és a német megszálló csapatokat. Hitler továbbá meglátogatta a pozsonyligetfalui német lakosság néhány nyomornegyedét és egy utászlaktanyát, amelyet a csehek elvonulásuk előtt teljesen elpusztitottak. Hitler kiséretében volt többi között List gyalogsági tábornok, Bürckel körzetvezető, Henlein Konrád kormánybiztos és Seyss-Inquart dr birodalmi helytartó.**

Bécs, okt. 25. **Hitler vezér és kancellár kedden délelőtt 11 órakor váratlanul Bécsbe érkezett és az Imperial fogadóban szállott meg. Autón tette meg az utat a kancellár, aki az Ostmark keleti részeit látogatta meg és Schwechat irányából ért Bécsbe. Az Imperial szálloda előtt megérkezése óta nagy néptömeg áll.**

Bécs, október 25. (Német TI.) **Hitler** vezér és kancellár ligetujfalusi tartózkodása után átutazóban rövid látogatásra Bécsbe érkezett. Délután megnézte a Művészet-történeti múzeumot és a Hofburgot. A váratlanul Bécsbe érkező kancellárt a lakosság mindenütt viharosan ünnepelte.

Cseh kommunista-bandák támadása a lengyel határ mentén

Varsó, október 25. A Lengyel Távirati Iroda morvaosztravai jelentése szerint az elmúlt éjszaka cseh harci alakulatok, amelyeknek nagyrésze kommunistákból áll, a lengyel-cseh határon Sziléziába — különösképpen pedig Szünbach és Fistwald községekbe — betörést kisérelt meg lengyel területen. Több helyen kézigránátot dobtak át lengyel területre. Somov mellett a trydeki kerületben egy lengyel család épületét kézigránátokkal megostromolták. *Az egész lengyel-cseh határ mentén több nap óta a cseh szervezetek lengyelellenes tüntetéseket szerveznek.*

Hungária filmszinház

MA UTOLJÁRA
JEANETTE MAC DONALD
és NELSON EDDY
ragyogó sikere: a

„Nyugat leánya"

Előadások: 5, 7, 9-kor!
Holnap: ZARAH LEANDER
HAZATÉRÉS!!!

Henlein — őrnagy

Reichenberg, okt. 25. *Brauchitsch* vezérezredes, a hadsereg főparancsnoka közölte Henlein Konráddal, a szudétanémet vidék birodalmi biztosával, hogy *érdemei elismeréséül tartalékos őrnagyi rangban beveszi a hadsereg egyik gyalogezredébe.*

Magyar a magyarért

Nagybákay Sesztina Jenő és a Fillér Egylet adománya a Magyar a magyarért akcióra.

A magyar társadalom nagy mozgalmában, amelyet a felvidéki magyarok felsegítésére szánt adományok gyűjtésére a kormányzóné és a miniszterelnök felesége indítottak el, példamutató nemes adománnyal fog szerepelni a nagy listában *Nagybákay Sesztina Jenő*, aki vaskereskedő cége nevében ötszáz pengőt juttatott el a mozgalom központjához. Ugyanilyen szép adománnyal járult a mozgalom sikeréhez az *Evangélikus Filléregylet*, amely háromszáz pengőt küldött be a nemes nemzeti célra. Itt említjük meg, hogy a »Magyar a magyarért« mozgalomra pénzadományokat a Városi Takarék- és Hitelintézetnél külön csekkszámlán lehet továbbítani a központhoz.

—=—

Erre a nemes és hazafias célra ma a 66. számú csekklapon 200 pengőt küldött a jubiláló debreceni Kollégiumot üdvözlő öreg zsidó diákok egy csoportja.

A fenti összeghez hozzájárult *Debreczeni Jenő*, *Grósz Nagy Ferenc*, *Lichtstein Samu* (Budapest) 20—20 pengővel, továbbá *Balkányi Béla* (Budapest), dr *Brunner Lajos*, dr *Farkas Ignác*, dr *Geiger Miklós*, dr *Hajnal Dezső*, dr *Hegedüs Jenő*, dr *Kardos Albert*, dr *Kunos Ignác* (Budapest), dr *Leitner Adolf*, dr *Mandel Sándor* (Szolnok), dr *Pécsi Sándor*, dr *Rényi Andor*, dr *Rónai Dezső* és dr *Sajó László* 10—10 pengővel.

*

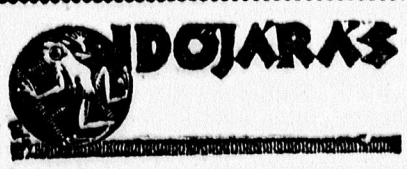
Az Autóforgalmi adományaként tengap feltüntetett harminc pengőt nem a vállalat, mert az Budapesten jelentett be adományt, hanem *az Autóforgalmi Rt. debreceni személyzete gyűjtötte* a nemes célra.



A város légoltalmi szempontból veszélyeztetett, illetőleg sürübben lakott részén óvóhely céljaira alkalmas, igénybevehető pinceterek és más, szükségszerüen alkalmas helyiségek összeírása céljából a Légoltalmi Liga közegei a házakhoz f. hó 26-tól november hó 7-ig terjedő időben meg fognak jelenni.

A háztulajdonosok, vagy megbizottak a légoltalmi törvény, a légoltalmi utasítás, a 61.000/1938. Igv. honvédelmi miniszteri rendelet alapján fentiek végrehajtását türni s azt elősegíteni kötelesek.

Légoltalmi Liga Debreceni Csoportja.



Hazánkban a hőmérséklet napközben több helyen elérte a tíz fokot, a magasabb hegyeken fekvő hótakaró olvadásnak indult. Eger és Békéscsaba vidékéről még 1 millimétert kitevő esőt jelentettek.

Jóslás: Mérsékelt légáramlás, változó felhőzet, éjjel és délelőtt sok helyen köd. A hőmérséklet tovább emelkedik.

Véres összeütközések a ruténföldön

A rutén lakosság agyonvert egy magyarfaló ügyvédet

Sátoraljaújhely, október 25. Valócon szombaton vagy vasárnap egy hídat felrobbantottak.

Ökörmezőn a ruszin lakosság Dudikovics ukrán ügyvédet, aki azt mondta, hogy ki kell verni a magyarokat, agyonverte.

Hársfalván (Szolyva) a lakosság és a katonák, csendőrök között összeütközés történt, melynek számos sebesültje és halottja van. Fancsika és Tiszaújlak között felrobbantották a sineket.

Egry Ferenc volt szenátort letartóztatták és fogházba vitték, mert a ruszin felkelőket megvendégelte. *Korláth* képviselő közbelépésére meegngedték, hogy szállodába menjen hatósági felügyelet mellett.

Minden vonatkozásban bevált a magyar külpolitika

Eckhardt Tibor a magyar külpolitika eredményességéről a következő nyilatkozatot tette a koppenhágai *Berlinyske Tidende*, valamint a brüsszeli *Le Soir* hasábjain:

— *A magyar külpolitika közel két évtizedes vonalvezetésében kizárt dolog, hogy bármiféle változás következzék be.* A magyar külpolitika, amely hosszú időn át improduktívnak látszott, *minden vonalon bevált*. Húsz év alatt mi soha a nemzetközi rendet és békét nem veszélyeztettük, sőt még a Népszövetség alapokmányának 19. szakaszában biztosított revíziós jogainkkal sem éltünk soha a nemzetközi fórumok előtt, mert *sikerre nem lévén kilátásunk, zavart kelteni nem akartunk*. Az az elv azonban, amit magunk elé tűztünk és állhatatosan követeltünk, az utóbbi hónapok eseményei során *teljes nemzetközi elismerést nyert*, mert a magyar nemzeti külpolitika célkitüzése konkréten nem más, mint

1. *a mai Magyarországgal összefüggő magyar többségü területnek automatikus visszacsatolása és*

2. *az egykori Magyarország területén élt idegen népek szabad önrendelkezési jogának a biztosítása.*

— A szudétanémet kérdés rendezésekor ez a két elv a müncheni egyezményben elismerést nyert, mindkettőnek, tehát a magyar kérdésre való alkalmazása nem halasztható tovább. Magyarország külpolitikája reális alapon épített és nem távoli barátságok romantikus kultiválására szorítkozott, hanem levonta geopolitikai helyzetünkből eredő szükségszerü következményeket. Magyarország nem ma, de több mint egy évtized óta szoros barátságban él Olaszországgal, ápolja a jóviszonyt Németországgal és Lengyelországgal, azzal a három középeurópai nagyhatalommal tehát, melyeknek jogos érdekeit mindenkor figyelembe kell vennünk, ha tőlük a magunk érdekeinek respektálását és támogatását kívánjuk. A tengelyhatalmakkal való jóviszonyunk épségét azonban olyan eszközökkel és módszerekkel szolgáltuk, amely *soha nem tette kockára a nyugateurópai közvélemény rokonszenvét. Mi, magyarok, de becsületes európaiak is tudtunk lenni egyidőben.* Ennek a ténynek tudható be az a Magyarországra nézve szerencsés körülmény, hogy *az európai nagyhatalmak között ellenségünk nincs.*

Az olasz nép üdvözli az igazságos békén alapúló Európa eljövetelét

Róma, okt. 25. A fasisztapárt országos tanácsa **Mussolini** részvételével Strase párttitkár elnöklésével összeült. Starace titkár ismertette a fasiszmus 13 esztendejének alkotásait, ezután Mussolini ecsetelte Olaszország helyzetét a fasiszmus 13 esztendejének végén. Utalt a fasiszmus útjának több állomására, majd a különböző területeken elért eredményeire és méltatta a fasiszta hierarchia vezető tényezőinek érdemeit, a megvalósított alkotások körül. A Duce ezután irányítást adott a jövőre és főleg azt véste a fasiszta vezetők tudatába, hogy az önellátási csatát okvetlenül folytatni kell a maradéktalan eredményig.

Sztarace, a fasisztapárt főtitkára a párt országos tanácsának nevében feliratot intézett a Ducehoz és ebben ezeket mondja:

A legutóbbi eseményekben, amikor az öreg Európa **a legnagyobb bizonytalanságban vergődött, az olasz nemzet kötelességének és jogainak tudatában férfias bátorsággal állott a Duce mögött, készen arra, hogy parancsait követve, meneteljes. Az olasz nép örömmel üdvözli a Duce által kivánt és igazságos békén alapuló új Európa eljövetelét.**

Blücher tábornagy nyomtalanul eltünt

Moszkva, okt. 25. Blücher tábornagy tekintetében ezidőszerint mindössze annyit lehet megállapítani, hogy a tábornagy teljesen eltünt és valószínüleg kegyvesztetté vált. Korainak látszik az a hír, hogy az ügyész már Blücher perének előkészítésén dolgozik és hogy a tábornaggyal együtt Barkov szovjet protokolfőnök, Weinberg, a külügyi népbiztossági nyugati osztály főnöke és Pozern Leningrad vidéki ügyész is vád alá kerül. Egyébként Blücher és e három személy között, akik nem töltöttek be vezetőszerepet és teljesen más működési területen mozogtak, aligha áll fenn bárminő kapcsolat is.

Pozernt nemrégiben minden magyarázat nélkül elmozdították. Weinberg úgy látszik, eltünt. Ami Barkovot illeti hivatalosan közölték, hogy szabadságra ment.

Hazatértek Csehországból az angol megfigyelő tisztek

London, okt. 25. Tegnap tértek vissza Londonba azok az angol megfigyelők, akiket Nagybritania a müncheni egyezmény alapján a végrehajtás ellenőrzésére Csehszlovákiába küldött. Miután a berlini nagykövetei konferencia véglegesen elejtette a cseh területen lefolytatandó népszavazás megtartását, az angol kormány külön repülőgépekkel hozatta haza a harmincegy angol megfigyelő tisztet. Az angol tiszti bizottság tagjai kijelentették, hogy a német és a cseh tisztek békésen együtt működtek a cseh területeknek Németországba való bekebelezésekor.

Minisztertanács Londonban a középeurópai kérdésről

London, október 25. Kedden délelőtt szükebbkörü minisztertanácsot tartottak, amelyen Chamberlain miniszterelnök elnökölt. A miniszterek közül jelen volt lord Halifax külügyminiszter, aki egész éjjel utazott Skóciából jövet, hogy jelen lehessen a megbeszéléseken, továbbá Sir Samuel Hoare belügyminiszter. Hir szerint a miniszterek a jelenlegi középeurópai helyzettel foglalkoztak. Valószinüleg szóba került az angol-olasz egyezmény legközelebbi életbeléptetése is. A szerdai minisztertanács szintén ezzel a két kérdéssel foglalkozik.

Sulyok István nagyváradi ref. püspök 50 éves müködési jubileuma

Nagyvárad, október 25. *Sulyok István* királyhágómelléki ref. püspököt működésének 50 éves fordulója alkalmával meleg ünneplésben részesítette Nagyvárad magyar lakossága. Dr *Thury Kálmán* egyházkerületi főgondnok üdvözölte a püspököt, hangoztatva, hogy Sulyok püspök minden időben ragaszkodott vallásához és fajához. Utána a különböző felekezetek és egyesületek képviselői üdvözölték az ősz püspököt. Végül a református kultúrpalota előcsarnokában leleplezték azt a márványreliefet, amelyen Sulyok István 50 éves szolgálata örökittetik meg.

Gyógyithatatlan betegsége miatt főbelőtte magát egy budapesti orvos

Tragikus módon vetett véget életének **Kiss Ernő** MABI budapesti főorvos. József uccai lakásán főbelőtte magát és néhány órai szenvedés után meghalt.

Kiss Ernő elismert kiváló fogorvos hírében állott és egyébként is dúsgazdag ember volt. A szerencsétlen orvosnak azonban még hadifogsgban szerzett vesebaja következtében állandóan elviselhetetlen fájdalmai voltak. Vesezsugorodása egyre jobban terjedt és a múlt hónapban az orvosok is lemondtak róla. A kitünő orvos, aki tudta magáról, hogy menthetetlen, tegnap reggel lakásán főbelőtte magát. Felesége s két gyermeke a fegyverdörrenésre berohantak a szobába s az ágyon eszmeletlenül, vérző fejjel találták **Kiss Ernőt, akin már nem** lehetett segíteni s pár óra mulva meghalt.

Hölgyek! Urak!
Nem leszek hálátlan
Márkus Lajos. Pogány Margit.
Ma bemutató Csokonai-Színház

Rendelet az ipari tisztviselők minimális fizetéséről

Az iparügyi miniszterium a mult esztendő őszén adta ki rendeletét a tisztviselői heti negyvennégyórás *maximális munkaidőről*, valamint *a fizetéses szabadságokról*. Most újabb nagyjelentőségű lépéseket kíván tenni a szociális haladás terén, amennyiben a legközelebbi időben *rendelet jelenik meg az iparban alkalmazott tisztviselők minimális fizetéséről.*

Az ország területét a legkisebb tisztviselői fizetések szempontjából *három területcsoportra osztja.* Az elsőbe tartozik Budapest és környéke, a másodikba az összes törvényhatósági és megyei város, a harmadikba tartoznak a községek.

A *főiskolát végzett tisztviselők* minimális fizetése mind a három területi csoportban:

az első évben . . . 150 pengő
2—3. évben . . . 170 pengő
3 év után . . . 200 pengő

Az *érettségizett tisztviselők* minimális fizetése

az első évben
1. csoportban . . . 100 pengő
2. csoportban . . . 90 pengő
3. csoportban . . . 80 pengő
a 2—3. évben:
1. csoportban . . . 120 pengő
2. csoportban . . . 110 pengő
3. csoportban . . . 95 pengő
a 4—5. évben:
1. csoportban . . . 135 pengő
2. csoportban . . . 120 pengő
3. csoportban . . . 110 pengő
Öt év után:
1. csoportban . . . 150 pengő
2. csoportban . . . 135 pengő
3. csoportban . . . 120 pengő

Az érettségit nem tett tisztviselők minimális fizetése
az első évben:
1. csoportban . . . 60 pengő
2. csoportban . . . 55 pengő
3. csoportban . . . 50 pengő
a 2—4. évben:
1. csoportban . . . 80 pengő
2. csoportban . . . 75 pengő
3. csoportban . . . 65 pengő
az 5—6. évben:
1. csoportban . . . 100 pengő
2. csoportban . . . 90 pengő
3. csoportban . . . 80 pengő
Hat év után:
1. csoportban . . . 120 pengő
2. csoportban . . . 110 pengő
3. csoportban . . . 100 pengő

A rendelet külön intézkedik a *művezetők fizetéséről is.* A most elkészített rendelettervezetet a miniszterium megküldte az érdekeltségeknek s ezeknek nyolc napon belül kell észrevételeiket megtenni. Az iparügyi miniszter jóváhagyása után *a rendelet előreláthatólag már november elsejei hatállyal életbelép.*

RUHA TESZI AZ EMBERT KERESSE FEL

WERNER-T
FERENC-JÓZSEF ÚT 70.

„Csak azt sajnálom, hogy nem érhettem meg Nagy-Magyarországot" — irta bucsulevelében a Péterfia uccai temetőben öngyilkosságot elkövető férfi

Harmadik öngyilkossági kísérletére meghalt Nagy József.

Megdöbbentő öngyilkosság történt tegnap a reggeli órákban a **Péterfia uccai temetőben.** Nagy II. József MÁV üzemi altiszt, 38 éves, Homok ucca 40. szám alatti lakos

a temető egyik elhagyatott részén szomoru füzfára felakasztotta magát és mire tettét felfedezték, már halott volt.

Nagy II. József már hónapok óta el akarta dobni magától életét.

Négy hónappal ezelőtt lakásán felakasztotta magát, de tettét észrevették és levágták. Másfél hónapja pedig ereit vágta fel borotvával és eszméletlen állapotban találták a hatalmas vértócsában heverő férfit. Heteken keresztül feküdt élet-halál között a sebészeti klinikán, mig aztán felgyógyulva hazabocsátották.

A tegnapi napon azonban **édesanyjának el kellett utaznia Budapestre,** ahol katona fiát látogatta meg. Ezt az alkalmat használta fel Nagy József II. tervének végrehajtására. **Levágta a padlásról azt a kötelet, melyet édesanyja ruhaszáritásra szokott használni s azt kabátja alá rejtve, a reggeli órákban kiment a Péterfia uccai temetőbe, ahol azután egy magas fára felakasztotta magát.**

Délelőtt 11 óra tájban talált rá egy temetőlátogató, aki rémülten pillantotta meg a fán csüngő, kimeredt férfi testet. Levágta a kötélről s miután meggyőződött róla, hogy az öngyilkosban már nincsen élet, nyomban rendőrért futott, aki értesitette rendőrséget. Dr Csige Sándor rendőrkapitány szállt ki a helyszinre az ügyeletes tisztiorvossal, aki megállapitotta, hogy a halál már órákkal előbb bekövetkezett.

Nagy II. Józsefnek zsebében volt valamennyi igazolványa, ugy hogy személyazonosságát azonnal megállapithatták. Ezenkivül egy bucsulevelet is irt egy vasuti ürlapra, melyben a tragikus sorsu férfi **megható szavakban mondja el, hogy ne kutassa a hatóság tettének okát, mert azt családi körülményei miatt teszi...**

„Csak azt sajnálom — irja, — hogy már nem érhettem meg Nagy-Magyarországot... Hetek óta azért odáztam el az öngyilkosságot, hogy azt a villanatot még átéljem, de már nem volt lelkierőm bevárni. Éljen Nagy-Magyarország, ami biztosan eljön, ha én el is megyek"

irja a megható hangu bucsulevélben Nagy II. József, akit mindenki nagyon derék, rokonszenves embernek ismert és szolgálati helyén is nagyon szerették. Egészen az utóbbi hónapokig pontosan, lelkiismeretesen látta el feladatát, azonban közbejött okok folytán lelkiegyensulya megbillent és ezért dobta el magától többszöri kisérletre életét. A nyomozás megállapitotta az öngyilkosság körülményeit, dr Csige Sándor rendőrkapitány értesitette a tragikus öngyilkosságról Nagy József öreg édesanyját, aki zokogva vette a hirt szerencsétlen fiának haláláról.

Autógázolása miatt öngyilkosságot kisérelt meg gróf Wenckheim Szigfrid

Tegnap délután gellérthegyi villájában átlőtt mellel, eszméletlenül találták gróf *Wenckheim Szigfrid* grófot, a magyar arisztokrácia ismert 19 éves tagját.

A fiatal gróf életveszélyes sérülést szenvedett. A golyó mellén hatolt be s tüdejét átfúrva hátán jött ki.

Az öngyilkosság előzménye egy gázolás. A fiatal gróf autója két hét előtt elütötte Jakus Antal gépkocsivezető 34 éves feleségét. A tragikus gázolás annyira megrendítette a fiatal grófot, hogy ettől kezdve valósággal kedélybeteg lett. Idegállapota egyre rosszabbodott, míg aztán tegnap délután bekövetkezett a katasztrófa.

Az esti órákban javult gróf Wenckheim Szigfrid állapota. A golyó szerencsére nem sértette a szivet és igy remény van életbenmaradására. A gázolás áldozata, a fiatal asszony egyébként szintén túl van a veszélyen.

A hajdúböszörményi testvérgyilkos tudomásul vette a letartóztatásáról készült végzést

A hajdúböszörményi testvérgyilkos *Stern* Ernő előtt *Zsögöd* Jenő vizsgálóbiró kihirdette az előzetes letartóztatásról szóló végzést, melyet *Stern* Ernő tudomásul vett. A testvérgyilkos igen apatikusan viselkedik és amilyen lármás, ingerült volt elfogatása idején, olyan csendes most.

Az orvosszakértők az áldozat koponyáján négy ütés nyomát állapitották meg, melyek halálosak voltak. *Stern* Ernő csak azt ismerte be, hogy háromszor ütötte fejbe a bátyját a nagy karóval. Lehetséges, hogy a negyedik ütést akkor szenvedte a fején, amikor a földre zuhant és belevágta koponyáját a kőbe.

Ismét törvényszék elé került Grósz Mayer büntársaival együtt

Beszámoltunk már arról, hogy a debreceni törvényszéken tárgyalást tartottak *Grósz* Mayer és társai bűnügyében, de itélethozatalra nek került sor, mert a bünper egyik vádlottja súlyos betegsége miatt nem jelent meg a bíróság előtt.

Grósz Mayer hamis vád büntette miatt állt a bíróság elé, mert az ügyészség szerint egy honvédőrmestert vádolt be és társai segitségével román megszállt területre csempészte a levelet és onnan küldték el Debrecenbe címezve. »Erélyes vizsgála«-t indult meg a súlyosan gyanúnított őrmester ellen, de igazolták.

Grósz, amikor a hamis vád miatt kérdőre vonták és letartóztatták, kijelentette, hogy állításait tartja, de bizonyitani nem tudja. Az ügyész szerint azért jelentette fel alaptalanul az őrmestert, mert az leleplezte a felesége közreműködésével egyik nagyobb arányú szacharincsempészését.

A debreceni törvényszék már több izben tartott tárgyalást ebben az ügyben, de itéletre nem került sor, Scher Mórnak, az egyik vádlottnak betegsége miatt. A keddi tárgyalásra már megjelentek a vádlottak valamennyien. A bíróság *Grósz* Mayer, *Scher* Mór, *Grünblatt* József és *Weisz* Mór ügyében zárt ajtók mellett folytatta a már megkezdett főtárgyalást.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: VIHARSZÁRNYAKON. Repülő film. Fox világhiradó. — Előadások: 5 órától.

SZÍNHÁZ

Heti müsor:

Október 26-án, szerdán délután: **Legyen ugy, mint régen volt.** (Kizárólag az ifjuságnak. Ifjusági előadás 37) Este: **Nem leszek hálátlan.** Prömier bérlet III.

Október 27-én, csütörtökön: **Nem leszek hálátlan.** Bérletszünet.

Október 28-án, pénteken: Diszelőadás! Magyar a magyarért akció javára! **Ide gyere rózsám.** Prömier bérlet 4.

Október 29-én, szombaton délután, délutáni mérsékelt helyárakkal: **Legyen ugy, mint régen volt.** Este: **Ide gyere róz** . Bérletszünet.

A szinházi iroda jelenti:

Máris nagy és megértő visszhangra talált a Csokonai színház részvétele a

Magyar a magyarért

mozgalomban, amelyre a színház pénteken az

Ide gyere rózsám

diszelőadásban leendő prömierjének tiszta jövedelmét ajánlotta fel. — A Himnusz eléneklése után

vitéz dr Bessenyei Lajos

ny. tankerületi főigazgató mond ünnepi beszédet. Ezúton is felkérjük Debrecen egész társadalmát, hivatalvezetőit és minden más notabilitását, hogy teljes számban tiszteljék meg az előadást és a színházzal együtt áldozzanak

felvidéki magyar véreinkért.

Szerdán

szintén prömier

a legmulatságosabb zenés vígjáték:

Nem leszek hálátlan

POGÁNY, DÉGHY, MÁRKUS, SUGÁR MIHÁLY, SZABÓ ERNŐ főszereplésével. Rendező: **SZABÓ ERNŐ,** karnagy: **CSANAK.**

KEDVEZMÉNYES SZELVÉNYEK VÁLTHATÓK Győry József színházi titkárnál. (Földszinti iroda.)

Szines
szinházi filmkockák

Ismét parádés szerephez

jut a „Nem leszek hálátlan"-ban Pogány Margit, aki a „Nincsenek véletlenek" női főszerepében nagy sikert aratott. A „Nem leszek hálátlan"-ban Kovács Kató alakját viszi a színpadra, egy kis irodista lányét, aki állását veszti, mert az államtitkár beszédében kijelentette, hogy nem akar dolgozónőt látni. Kovács Kató erre felkeresi lakásán az államtitkárt, akit Márkus Lajos alakít és követeli, hogy egy hónapon belül adja férjhez, mert máskülönben megmutatja, az államtitkár is állását fogja veszíteni... Eltelik az egy hónap és az államtitkár, aki közben sok mulatságos bonyodalom után beleszeretett Kovács Katóba, úgy oldja meg a problémát, hogy ömaga veszi feleségül.

Ezt a mulatságos történetet Szilágyi László, a librettista pompás humorral, finom, romantikus jelenetekkel tüzdelte meg. Különösen jók a sanremói jelenetek, forró tangóval, egy 30 éves szerelem visszaverődő hangulatával és egy kedves happy-enddel. A darab főszerepeit Pogány Margit és Márkus Lajos mellett Szabó Ernő, aki a darabot rendezi is, Kamarás Gyula, Déghy Piri, Sugár Misi, Kondor Tibor, Erős Pál és Horváth Ferenc játszák.

Megismétlődik

a „Legyen úgy, mint régen volt" páratlan sikere az „Ide gyere rózsám" c. operettben, melyet szintén a héten mutat be a színház a teljes operettegyüttes felléptével. Ez a Budapesten a Royal és Városi színházban több, mint száz előadást megért darab ismét nagy szerepben állítja a közönség elé a kitünő primadonnát, Hamvay Lucyt, aki egycsapásra meghódította a debreceni közönséget. De mellette Szabó Ernő, Pogány Margit, Márkus Lajos, Halassy Mariska, Besse Miklós, Kondor Ili, Sugár Misi, Kamarás Gyula, Bálint Gyurka és Erős Pál is érdekes, mulatságos szerepekhez jutnak.

A megfiatalodott „Vig özvegy"

Maga Horváth Árpád igazgató rendezi a „Vig özvegy", reprizét, mely a legszebb Lehár-melódiákat csendíti fel ismét a Csokonai színház színpadán. A darab nagy meglepetés lesz a közönség számára, mert azt Horváth direktor új betanulással, új átdolgozásban s teljesen újszerű rendezéssel újítja fel. Egy megfiatalított „Vig özvegy"-et láthat a közönség, melyben felfrissül a 30 éves szöveg, új rendezői ötletek teszik változatosabbá, színesebbé a darabot, csak Lehár örök melódiái, ezek az egy emberöltőn át nagy sikernek megmaradt dallamok maradnak a régiek.

Azok a gyerekek

Hamvay Lucy, a kitűnő primadonna, nagyon szereti a kisgyerekeket. Egyik debreceni ismerősének a kisfiáról állandóan jobbnál-jobb históriákat beszél el a próba-szünetekben.

— Pityuka — mondotta Hamvay Lucy — nagyon szereti nagymamáját, ez azonban nem akadályozza meg abban, hogy néha a nagymama rovására is ne mondjon egy-egy jót. A napokban a nagymama, aki hosszú ideig ellenállt a rövid haj divatjának, végre is levágatta a haját. A kis Pityu hizelkedve igy szólt hozzá:

— Nagymama, most egyáltalán nem úgy nézel ki, mint egy öregasszony.

— Hanem? — kérdezte a nagymama boldogan.

— Hanem, mint egy öregember —, felelte mély meggyőződéssel a gyerek.

Ugyancsak Pistával történt, hogy mikor valami nagy csiny után apukája alaposan elnáspágolta, sírva rohant a mamájához:

— Mondd anyukám — kérdezte bőgve —, nem tudtál volna valami rendesebb férjet szerezni?

45752/1937. VII. *HIRDETMÉNY.* Közhirré teszem, hogy az 1937. évben a Kút- és Török Bálint uccákon végzett kocsiútburkolási munkák költségeinek a 403/1936. bkgy. sz. burkolási szabályrendelet szerinti összeállítása és a költségek 25 százalékának az érdekelt ingatlantulajdonosokra való felosztása elkészült. A kivetés jelen hirdetés közzétételétől számított 15 napon át a városi műszaki ügyosztály 1. sz. szobájában (Csapó u. 33. sz. Ipariskola II. em.) naponként 10—14 órák között közszemlére ki van téve. Ez alatt az idő alatt érdekeltek a kivetés ellen irásban észrevételeket adhatnak be. *Polgármester.*

Visszapillantás a magyar véderőalkotmány történetére

A fegyveres erő az ország véderőalkotmányán épül fel. Utóbbi határozza meg annak nagyságát, nagybani összetételét, valamint mindama áldozatok összességét, amelyeket az állam polgárainak a fegyveres erő megteremtése és fenntartása érdekében viselniök kell. E téren törvényerejű rendelkezésekre van szükség, amelyek végeredményben az illető ország véderőalkotmányát képezik. Nem lesz talán érdektelen, ha a magyar véderőalkotmány történetén végig tekintünk.

A honfoglalás korában hadiszervezetünk alapja a törzsszervezet volt, amely minden alkalmas szabad embert katonáskodásra kötelezett. A fővezéri tisztet a fejedelem töltötte be.

Szent István nevéhez fűződik a kalandozások beszüntetése és az addig nomád életet élő magyarok letelepitése. E telepek szabadjai voltak a katonakötelesek. Miután a telepek rendszerint várak körül alakultak ki, utóbbiakat az akkori hadügyi szervezet új alapjának tekinthettük. A földbirtok nagyrésze a király kezében összpontosult, aki kimagasló vitézi tetteket földdel jutalmazott. A birtokadományozás nyomán alakult ki a hübériség bizonyos neme, — a tulajdonképeni nyugati hübériség nálunk ismeretlen fogalom volt, — amely a föld haszonélvezete ellenében vállalta a katonáskodást.

A tatárjárás szomorú következményei kényszerítették IV. Béla királyt, hogy a kipusztult harcos várkatonák helyébe földműveseket telepitsen. Ezek a telekjobbágyok szolgáltatásukkal járultak hozzá a honvédelem szükségleteinek előteremtéséhez. A harcosokat természetesen nem pótolhatták, ami azután később fokozatosan a zsoldos rendszerekhez vezetett.

Nagy Lajos az ősiség bevezetésével a nemesség elszegényedésének igyekezett gátat vetni, hogy honvédelmi kötelezettségeiknek továbbra is megtudjanak felelni.

A katonakötelezettség kiterjesztését jelentette Zsigmond király 1435. évi dekrétuma, amely pontosan megszabta, ki menyi katonát köteles állitani.

A mindinkább fokozódó török veszedelem a honvédelem ügyét erőteljesen előrevitte. Mérföldkövet jelent ezen az úton Mátyás király uralkodása, aki azt tartotta, hogy minden alkalmas polgár egyuttal katonaköteles. Emellett békében zsoldos hadserege is volt. Mátyás király hadseregének létszáma 1475 körül, amikor Magyarország 4 milliós népessége Angliáéval volt egyenlő, elérte a 163.000 főt.

Mátyás halálával hadserege is felbomlott. Hiányzott a kemény kéz, amely a főurakat kötelezettségeik betartására szorította volna. A török veszedelem felismerésével hoztak ugyan különböző határozatokat, azonban a honvédelem nem sok hasznát látta ezeknek. A következmény a mohácsi vész lett.

A török hódoltság kezdetével az ország területe három részre szakadt. A Habsburgok a törökök fékentartására kiépitették a végvárak rendszerét, melyet a mezei hadak és a várőrség védtek. A mezei hadak alkotó elemei a királyi haderő és a nemzeti hadsereg voltak. Végszükség esetén az egész parasztságot fegyverbe lehetett szólítani. Jelentékeny szerephez jutottak az idegen zsoldosok is.

Összefoglalva megállapithatjuk, hogya mohácsi vész után önálló hadügyünk visszafejlődésnek indult. Hiába szólalt fel Zrinyi Miklós, a szigetvári hős dédunokája, az önálló magyar nemzeti haderőt életre kelteni nem tudta. A törököt a császári hadak verték ki, aminek politikai visszahatása nem is maradt el. Buda törökkézre jutása után Erdély önálló fejedelemség lett. Hadereje az állandó és a felkelő seregből állt. Előbbi fenntartásához a magyarok, székelyek és szászok közösen járultak hozzá, az összegyült pénzen azután zsoldosokat tartottak.

Hadügyünk fejlődésének további fontos mozzanata az állandó hadsereg bevezetése. Sajnos nem a magyar nemzet kezdeményezte, hanem az uralkodó. 1715. évi VIII. t.-c. reguláris katonaság, vagyis állandó hadsereg felállitását rendelte el, amely egészen az uralkodóé volt. Az országgyülés szerepe mindössze arra korlátozódott, hogy a szükséges emberanyagot és pénzt rendelkezésre bocsátotta. Ezt a hadsereget tehát önálló magyar nemzeti haderőnek nem tekinthetjük. Az uralkodóház és a bécsi kormány beolvasztási törekvései mind határozottabb formát kezdtek ölteni, ami ellen a magyar nemzet állandóan felemelte ugyan szavát, a haderő fenntartásához szükséges eszközöket azonban továbbra is megadta.

A politikai harcok a magyar hadügy megszervezésére és felépitésére kedvezőtlen hatással voltak. Az országgyülés igyekezete oda irányult, hogy hosszú időre ne kösse le magát az uralkodóval szemben és igy módja legyen a hadügy terén hozandó további áldozatok fejében mind újabb és újabb nemzeti követelések kielégitését elérni. Igy pl. az 1807. évi országgyülésen követelték a magyar vezénylési nyelvet, a katonai tisztségeknek magyarokkal való betöltését. Emlitést érdemel az 1827. évi VII. dekrétum, amely a Ludovika Akadémia szervezetével foglalkozik, továbbá az 1830. évi IX. törvénycikk, amely 48.000 ujoncot ajánlott fel és kimondotta, hogy a magyar és határőrezredek élén csak magyar tisztek állhatnak.

Az 1848. évi XXII. t.-c. megszervezte a nemzetőrséget, amelynek vagyoni cenzus alapján 20 és 50 éves életkor között minden magyar állampolgár tagja volt. A szabadságharc súlyát a nemzetőrség és a cs. és kir. hadseregnek az ország területén álló csapatai viselték. Emellett a magyar kormány nem feledkezett meg szabadcsapatok és a népfelkelés felállitásáról sem.

A világosi fegyverletételt hazánkban az abszolutizmus korszaka követte, melynek az 1867. évi kiegyezés vetett végett. Ezzel időszerűvé vált a katonai kérdések rendezése is, ami az 1867. évi törvényekkel vette kezdetét. A fejlődés további folyama a közös hadsereg és ezzel párhuzamosan a magyar honvédség kiépitéséhez vezetett. Ezekkel kezdte meg és fejezte be a volt Monarchia utolsó nagy küzdelmét. A véderővel kapcsolatos összes törvények, melyeket ebben az időszakban hoztak a volt Monarchia két államának közjogi harcai közepette jöttek létre és magukon viselik ennek a harcnak minden következményét. Nem utolsósorban ennek tudható be, hogy a Habsburgok birodalma felkészületlenül kezdte meg élet-halálharcát.

A világháború, bár borzalmasan megcsonkítva, visszaadta hazánknak teljes állami függetlenségét. A békediktátum béklyóitól megszabadulva Magyarország az előtt a kérdés előtt áll, hogyan szervezze meg végleges formában legféltettebb kincsének, állami önállóságának legbiztosabb zálogát, az önálló nemzeti hadsereget.

A világháború óta eltelt idő szétoszlatta a pacifisták álmait és bebizonyította, hogy ma is épp úgy, mint azelőtt csak az erő imponál. A gyengét félretolják, sőt megvetéssel kezelik.

Ezeréves multunk, élniakarásunk, legszentebb célkitüzéseink arra kötelezneknek, hogy a szükséges áldozatokat, melyektől ma még egyetlen nemzet sem riad vissza, mi is a teljesitőképességünk felső határáig vállaljuk.

„Magyar a magyarért" mozgalom megszervezése a megyében

Lossonczy főispán és neje körutja.

Lossonczy főispán és felesége lankadatlan buzgalommal folytatja azt a nagyszabásu tevékenységet, melyet a **„Magyar a magyarért"** mozgalom sikere érdekében megkezdtek. Vármegyei körutjuk során tegnap Józsát, Hajdúböszörményt, Hajdudorogot és Hajdunánást látogatták meg. Mindenütt érintkezésbe léptek a helyi társadalom vezetőivel. **Lossonczy** Istvánné emelkedett szavakban vázolta a mozgalom céljat, majd **Lossonczy** főispán beszélt az egyes helyken és ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy Hajdu megyében kiteljesedik a mozgalom és felvidéki testvéreinkért folytatott munka diadalt arat. **Hajdúböszörményben** a megyei szervezőbizottság örömmel vette tudomásul, hogy a város helybelileg is akciót inditott, amely szép sikerrel járt. Az egyes megbeszélések **Rásó** Istvánné zárószavaival értek véget, majd a megjelentek a Himnuszt énekelték el. A főispán a mai napon a megyei szervezőbizottsággal Szoboszlót, Kabát és Nádudvart keresi fel.

Az egyes vármegyei helységekben megalakult a munkabizottság, még pedig a következőképpen:

Hajdúböszörmény. Társadalmi bizottság, elnök: dr **Szálkay** Antalné, társelnökök: dr Uzonyi Györgyné, Köblös **Samuné**, dr Ujvárosy Lajosné, ügyvezető elnök: dr Szálkay Antal, bizottsági tagok, gazdasági érdekeltség részéről: Fegyveres András, Forgács János, Bodnár Márton, Stefán Mihály, Kálmán Ferenc, Kiss Szabó János, Botos Mártonné, Oláh Bálintné és ifj. Botos Antalné. Iparosok részéről: Kiss Sándor, **Kéky Lajos, Szabó Pál.** Kereskedők részéről: **Osváth Imre**, ifj. Fábián István, Grosz József. Orvosok részéről: dr Kövér Sándor, dr Szálkay István. Ügyvédek részéről: dr Ujvárosy Lajos, dr Uzonyi György, dr Csiha Endre, dr Sembery Miklós és dr Csorba Antal. Fef. egyház részéről: Szolnoki Gerzson, dr Széll Gábor. Gör. kat. egyház részéről: Véghseő Dániel. Római katolikus egyház részéről: Balassa János. Izr. egyház részéről: Czitrom József. Gimnázium részéről: Rácz Jenő, Sarkady Nagy János. Tantestület részéről: Vargha Lajos, Zolnay Mihály. Bank érdekeltség: Váczy József. MANSz részéről: Tarnóczy Jolán, Kovács Imréné, dr Sembery Miklósné, özv. Somossy Béláné. Frontharcosok részéről: vitéz Kőszeghy Frigyes és Szilágyi Béla.

Hajdúdorog. Társadalmi bizottság, védnökök: Papp Jánosné, özv. Kömmerling Jánosné. Elnök: Gedeváry Lászlóné. Alenökök: B. Papp Györgyné és Porzsolt Józsefné. Ügyvezető elnök: Gedeváry László. Bizottsági tagok gazdák részéről: Tóth Ferenc, Papp József, B. Papp Péter, Görögh Istvánné, B. Papp Péterné. Kereskedők részéről: Lázár Lajosné, Farkas Lajos, Csata István, Grünfeld M. Iparosok részéről: Pumucz Józsefné, Simon Jánosné, Posta István és Pumucz Dávid. Ügyvédek részéről: dr Tóth István. Orvosok részéről: dr Bezzegh János. Egyházak. Gör. kat. egyház: dr Nagy Béla. Róm. kat. egyház: dr Ligeti József. Ref. egyház részéről: Derzsi Endre. Izr. egyház részéről: Citrom Ábrahám. Polgári iskola részéről: Takács Gyula és Nett Aladár. Elemi iskolák részéről: Stima Gyula, Abkarovics Árpád. Bankok részéről: Reviczky István, Madár Ernő.

Józsa. Társadalmi bizottság, elnök: Karla Ödönné. Társelnök: dr Csomor Benőné. Ügyvezető elnök: Farkas Z. Bizottsági tagok gazdák részéről: Léka Mihály, Kállay István. Kereskedők részéről: Papp Jánosné, Dickmann Mór. Iparosok részéről: Gönczy Antal. Tantestület részéről: Id. Kajtor Lászlóné, Sándor Imre, Solymos Sándor, Tokaji István.

Mikepércs. Társadalmi bizottság, elnökök: Solymossy Józsefné és vitéz Nagy Józsefné. Ügyvezető elnök: vitéz Nagy József. Bizottsági tagok, gazdálkodók részéről: Krausz Kázmér, ifj. Pápay Jánosné, Szabó Ferenc, dr Lenc Gézáné, Szőllőssy Lajos, Győrössy József, vitéz Kiss Lajos. Iparosok részéről: Simon Jánosné, Borbély László. Kereskedők részéről: Deczki Károly, Vass Lajos. Ref. egyház részéről: Solymossy József lelkész. Tanítók részéről: özv. Nánássy Józsefné, Szakáts Andor. Társadalmi érdekelteség részéről: Török Lajos.

Vámospércs. Társadalmi bizottság, elnök: Bartha Dezsőné. Ügyvezető elnök: Hentes Sándor. Bizottsági tagok gazdálkodók részéről: Weszprémy Zoltán, Bálint Imréné, Hunyadi Lajos, Asztalos István, Perczel József, vitéz P. Szabó József. Iparosok részéről: Baik Jánosné, Takács Zoltánné. Kereskedők részéről: Nagy Jánosné, Gelberger Henrikné. Ref. egyház részéről: Bartha Dezső és Fátyol Zoltán. Tantestület részéről: vitéz Dobos Sándor. Orvosok részéről: dr Mitrovics Gyula. Gazdasági érdekeltség: Nagy János.

Hajdúsámson. Társadalmi bizottság elnök: Kiss Jánosné. Ügyvezető elnök: Gecsényi Kálmán. Bizottsági tagok gazdálkodók részéről: Hadházy I. Csernyus László, S. Szabó István, Ijj Sándor János, Dobos Sándor, Hajdú II. István. Iparosok részéről: Berecz István, Makónyi Károlyné. Kereskedők részéről: Lefkovits Béla, Wertheimer Jenő. Ref. egyház részéről: Kiss János. Tantestület részéről: Végh Lajos, Fodor Antal.

Hajdúnánás. Társadalmi bizottság, elnök: dr Pénzes Mihályné, alelnökök Somogyi Pálné és ifj. Berencsy Gézáné. Ügyvezető elnök: dr Pénzes Mihály. **Bizottsági tagok** gazdálkodók részéről: Váczi Józsefné, Jóna Mátyásné Csohány Antal, P. Kovács Antal, Kállay Lajosné, id. Dravicsky Imréné, Almássy Sándor, Kállay Lajos. Iparosok részéről: Mikó Gyuláné, Papp Miklósné, Péter Gábor. Kereskedők részéről: Mikó Gyula, Lantos Imre, özv. Dubrovszky Antalné. Orvosok részéről: dr Nikodémus István. Ügyvédek részéről: dr Csohány András. Főgimnázium részéről: dr Tóth Lajos. Elemi iskolák részéről: Mikó József. Református egyház részéről: Somogyi Pál. Katolikus egyház részéről: Lábas József. Izr. egyház részéről: Hallpert Salamon. Ref. nőegylet részéről: Nagy Imréné, Falábú Teréz. A Szociális Misszió részéről: Iván Mária. Bankok és hitelintézetek részéről: Váczi József.

300 pengő jutalmat tüztek ki az álkulcsos betörés nyomravezetőjének

A rendőrség erélyesen folytatja a nyomozást a püspöki palotában **Kupfer Jenő** kereskedő lakásán elkövetett négyezerpengős álkulcsos betörés ügyében. A rendőri nyomozás során sikerült több olyan nyomot találni, melynek alapján remélhető, hogy a tettest sikerül mielőbb kézrekeríteni. A tegnapi napon egyébként a károsult Kupfer Jenő kereskedő háromszáz pengő jutalmat tűzött ki a vakmerő tettesek nyomravezetőjének.

Hankauba bevonultak a japán csapatok

Tovább folytatják az előnyomulást.

Tokió, okt. 25. A Domei Iroda közli, hogy hivatalos jelentés szerint *a japán tengeri és szárazföldi haderők helyi időszámítás szerint 16.30 órakor bevonultak Hankauba.*

Tokió, október 25. (MTI.) Itteni katonai körökben hangsúlyozzák, hogy sem Kanton bevétele, sem Hankau eleste nem jelenti a japán hadműveletek befejezését Kínában. Japán addig fog harcolni, amíg teljesen meg nem töri Csang Kai Sek ellenállását. Japán elkészült arra, hogy elvágja mindazokat az utakat, amelyek Csang Kai Seknek ma még hadiszállításra rendelkezésre állanak. A további japán hadműveletek Kvang-Si és Jünan ellen attól függenek, hogy milyen magatartást tanusítanak bizonyos francia körök, amelyek a Csang Kai Seknek való szállításokkal közvetve Japán ellen fordulnak.

Tokió, október 25. A császári főhadiszállás jelentése megerősíti, hogy a haditengerészet és hadsereg osztagai bevonultak Hankau városába és a város több részét megszállták.

Történelmi időkben nem beszédre, hanem egybefogásra és cselekedetekre van szükség

Balogh Jenő főgondnok beszéde az egyetemes konvent rendkivüli gyülésén.

A Magyar Református Egyház legfelsőbb igazgatási testülete, az Egyetemes Konvent kedden délelőtt rendkivüli gyülésre jött össze Budapesten, hogy napjaink legidőszerübb kérdéseiben tanácskozzék. Jelen voltak az egyház vezetői közül: Ravasz László, Farkas István, Medgyaszay Vince és Révész Imre püspökök, Balogh Jenő és Teleki József gróf, farkasfalvi Farkas Géza orsz. képviselő, Vay László báró államtitkár, egyházkerületi főgondnokok, Puky Endre, a közigazgatási bíróság elnöke, Tasnády Nagy András egyházmegyei gondnok, a NEP országos elnöke és sok más előkelőség.

A „Tebenned biztunk..." kezdetü zsoltár éneklése után dr Ravasz László püspök-elnök imádkozot azért, hogy Isten szabjon határt a felvidéki testvérek kisértéseinek és szenvedéseinek, hogy „mint patakok a déli földön" térjenek vissza az anyaországhoz.

Dr Balogh Jenő főgondnok-elnök, ny. miniszter megnyitóbeszédében igy szólt:

— Tudtul adta az Ur az ő szabaditását, megemlékezett az ő kegyelméről, hiszen hazánk ujabb felvirágzásának legfőbb akadálya megsemmisül. Szilárd a bizodalmunk a Mindenható Istenben, hogy a magyar igazság minél előbb érvényre jut. A Nemzetek Szövetsége évtizedeken át elmulasztotta teljesiteni kötelességét. Ma mélységes vallásos elégtételt és alázatos megnyugvást érzünk, hogy a Mindenható megsegit bennünket és egyházunkat. Történelmi időkben nem beszédre, hanem egybefogásra és cselekedetekre van szükség. Egyházunk és hatóságai a magyarság egyetemes nagy érdekeit fogják szem előtt tartani, különösen pedig az egyházi életben azokat a szempontokat emelik érvényre, amelyek az egész magyar reformátusság lelki egységét szolgálják.

Beszédében hangsulyozta, hogy politikai szempontok fölé magasodott az az álláspont, hogy minden eszközzel meg kell menteni az embermilliókat, az európai kulturát a végpusztulástól. A magyar nemzet nem gyáva, nem pacifista, de hálásan kell gondolni a külföld és belföld politikusaira, akik mindent elkövettek a békés megoldás érdekében.

Elnöki megnyitója végén igy szólt:

— Most pedig néma imádsággal gondoljunk az elszakitott területen szenvedő testvéreinkre és a határon álló vitéz katonáinkra... Az én szeretett fiam is köztük van...

A konvent tagjai felállással csatlakoztak az elnök fohászához mély áhitatba merülvén.

A konventi gyülés megválasztotta a konventi biróságok uj tagjává Révész Imre püspököt, majd a tárgysorozaton szereplő többi ponttal foglalkozott.

Összehivják a református zsinatot

A református konvent mai ülésén nagy érdeklődéssel tárgyalták a konventi elnökségi tanács határozatát, hogy a református egyház **törvényhozó országos zsinatát sürgősen össze kellene hivni. Szentpéteri Kun** Béla debreceni egyetemi tanár előadói javaslatában azt kivánta, hogy állapitsák meg azokat a módozatokat, amelyek mellett **a hazatérő felvidéki református egyházak ujból bekapcsolódjanak az anyaország református egyházi életébe.** A visszatérő testvérekkel való tanácskozás után **1939 február elsejére kérnek kormányzói engedélyt az uj zsinat összehivására.** A javaslatot több hozzászólás után egyhangulag elfogadták.

Pártnap a Nepben

Megjelent a pártban Imrédy miniszterelnök

Budapest, október 25. A Nemzeti Egység Pártjának Esterházy uccai helyiségében tegnap este a szokásos pártnapot tartották.

A párt összejövetelén igen nagyszámban jelentek meg a képviselők. A kormány tagjai közül ott volt vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök, *Sztranyavszky Sándor*, *Bornemisza Géza* és *Mikecz Ödön* miniszterek. Ott volt még *Tasnádi Nagy András*, a NEP országos elnöke, *Szinnyey Merse Jenő* alelnök, ovábbá báró Vay László föld művelésügyi államtitkár.

Imrédy Béla miniszterelnök és a miniszterek közvetlen formában hosszasan elbeszélgettek a nagyszámban megjelent képviselőkkel. Ezután a miniszterelnök a mérnök és épitészegyletbe ment, ahová az »Egyedül vagyunk« folyóirat ifjúsági gárdája hivta meg vacsorára a miniszterelnököt.

— A görög király rangrejtve Londonba utazott. Előreláthatólag e hónap végéig marad ott.

Qdaitélte a polgármester a koronázási alap ösztöndíját

A városnak a Képzőművészeti Főiskolán ösztöndíjalapítványa van. Egy hely most megüresedett, mégpedig a Koronázási Ösztöndíjalapítvány egyik helye. A polgármester meghirdette a pályázatot és három kérelem érkezett be az ösztöndíjra. Mindegyik pályázó megfelelt az előírt követelményeknek, debreceniek és jeles tanulók. A polgármester a megüresedett alapítványi helyet *Bogáthy Sándor* II. éves képzőművészeti főiskolai hallgatónak ítélte oda, minthogy ő elsőbbségi joggal bírt a többiekkel szemben. Ezt az előnyt a kultuszminiszteri rendelet adta meg, mely kimondja, hogy egyenlő feltételek mellett, aki nyáron munkatáborban vett részt, előnyt élvez a többi pályázókkal szemben.

A város másik hasonló alapítványi helyét *Toroczkay Ágnes* tölti be. Tekintettel arra, hogy a folyó évben ő is megfelel az előírt követelményeknek, jó előmenetelű és jómagaviseletű, így a polgármester őt az ösztöndíj élvezetében továbbra is meghagyta.

Világnézeti kurzus a piarista gimnáziumban

Korunk pulzusán tartja megfigyelő és aggódó lelkével kezét a debreceni katolikusok főpapja, dr. **Lindenberger** János, mikor a mának legidőszerűbb kérdéseiről, immár harmadizben, katolikus világnézeti kurzus keretében kiválóbbnál-kiválóbb előadók ajkával beszéltet. Ez idén is megrendezteti az Actio Catholica kultúrális szakosztályával a debreceni katolikusok világnézeti kurzusát folyó hó 28-tól számított hat héten át minden pénteken délután 6 órai kezdettel a piarista gimnázium dísztermében.

Értesülésünk szerint a következő sorrendben tartják meg az előadásokat: **október 28-án,** pénteken **dr. Szamek József** budapesti piarista főiskolai tanár tartja meg első előadását **„Az Egyházzal való kapcsolataink elvi kérdései" címmel.** Utána a debreceniek előtt is már jól ismert orvos és klinikai tenársegéd, **dr. Weninger Antal** értekezik **„Öröklés és faj"** címmel.

November 4-én dr. Szamek József folytatja előadássorozatát, míg dr. Weninger Antal **„A vér mitosza (A Rosenbergi világnézet kritikája)"** címmel tartja meg második előadását.

November 11-én dr. Varga László budapesti jézustársasági főiskolai tanár tart nagy érdeklődéssel várt előadást **„Akaratszabadság"** címmel. Dr. Weninger Antal befejező előadásában **„Faj, nemzet és vallás"** címmel szól különösen korszerű és bennüket közelről érdeklő témáról.

November 18-án dr. Varga László befejezi előadássorozatát, második előadó pedig **dr. Schmiedt Béla** pusztadobosi esperesplébános lesz, ki a **„Lélekhalhatatlanság"-ról** fog beszélni. **November 25-én** a piarista gimnázium nagytudású igazgatója, **dr. Bátori József** tartja meg első előadását **„Egyén és közösség" címmel.** Dr. Schmiedt Béla utolsó előadásának címe: **„Néhány szó a lélekvándorlásról".** A világnézeti kurzus utolsó két előadása **december 2-án lesz,** amikor is dr Bátori József a **„Népi nacionalizmus"-ról, dr. Krüger Aladár** országgyűlési képviselő, budapesti ügyvéd az annyiszor ferdén megvilágított kérdésről: **„A magyar katolikus egyházi vagyon a magyar multban és a magyar jövőben"** tartanak előadásokat.

A világnézeti kurzus iránt, mely teljesen díjtalan, nagy érdeklődés nyilvánul meg városunk katolikus polgárai között.

Az Öntözésügyi Hivatal beruházásokat létesit a Hortobágyon

Ismeretes, hogy a város a Hortobágy egy részét — a Borsoslapost — bérbeadta az Öntözésügyi Hivatalnak kísérleti telep céljára. A várossal szerződést kötött az állam, amelyben többek között bizonyos beruházásokat is kell létesítenie a hivatalnak.

A polgármester most értesítést kapott arról, hogy 100.000 pengő értékű beruházást eszközölnek, mégpedig intézői, gépészi és cseléd-lakásokat építenek. A házakat hortobágyi stílusban építik, cseréppel fedik és hat esztendő után a város tulajdonába átadják, úgy, amint a szerződés ezt előírja. Az új épületeket a nyíróhodállyal szembeni részen építik fel.

14 nemzeti zászló a felvidéki Debrecen-falvának

A Gyarmathy István asztaltársaság akciója.

A háboru alatt Debrecen városa és társadalma egy elpusztult felvidéki község felépitését határozta el. Az elpusztult falu helyett megépült **Debrecenfalva,** mint a magyar testvéri érzés dokumentuma. Trianon elszakitotta Debrecentől Debrecenfalvát, de nem szakitotta ki ennek az ujjáépitett felvidéki falunak emlékét a régi debreceni polgárok szivéből és emlékezetéből.

Igy indult ki egy nemes elképzelés, egy szép akció a Gyarmathy István asztaltársaság kebeléből: nemzeti zászlókat juttatni elsősorban Debrecenfalávnak, ha pedig ez a község még most nem kerülne vissza, akkor egy másik szegény felvidéki községnek. A gondolatot tett követte és már el is juttatott az asztaltársaság **Lossonczy** István főispánhoz 14 magyar zászlót a következő levél kiséretében:

Méltóságos Főispán Ur!

E sorok átadójával tisztelettel átadjuk az Arany Bika kávéház Gyarmathy István asztaltársasága által összegyüjtött 66.— pengőből vásárolt 14 darab nemzetiszinü zászlót azzal a céllal, hogy amennyiben a Felvidék felszabadulásával kapcsolatosan „Debrecenfalva" is felszabadulna, kegyeskedjék az ottani lakosság részére a 14 darab nemzeti zászlót eljuttatni. Amennyiben pedig Debrecenfalva még most nem szabadulna fel, ugy kérjük, sziveskedjék az arra érdemes bármelyik szegényebb község lakossága közt való kiosztásra eljuttatni a nemzetiszinü zászlókat.

Kérésünk elintézéséért hálás köszönetet mondva, vagyunk Méltóságodnak szolgálatra kész hivei

Debrecen, 1938 október 25-én

Gyarmathy István asztaltársaság.

Mellékelve gyüjtőiv.

Alulirottak mint egy baráti asztaltársaság tagjai, „Zászlót a Felvidéknek" mozgalom céljára az alábbi összegeket ajánljuk fel azzal, hogy az azokból beszerzendő zászlók egyik felvidéki kis községnek, a szlovák föld visszacsatolása esetén a világháboru alatt épült „Debrecenfalávnak" lesz ajándékozandó.

Dr Vásáry István, Iványi Sándor, Vértessy Gábor, dr Fényes Jenő, Óry István, Jóna István, Gyarmathy István, Rácz József, ifj. Szigethy Gyula, dr Hódy Béla, Balogh István, Debreczeni Jenő 5—5 pengő, Jámbor Ferenc, Vértessy Ljaos, id. Varjassy Imre 2—2 pengő.

Magyar szív

A református Dóczi polgári leányiskola vallástanára e hó 12-én kéréssel fordult tanitványaihoz és azt kérte tőlük, hogy a felvidéki magyar testvéreinknek juttatandó zászló céljaira adakozzanak s a felszabadulandó magyar tanulók köszöntésére kokárdákat készitsenek, vagy nemzetiszinű szalagot hozzanak. E felhivás alapján **megdobbant 450 kis magyar lány szive es rövid egy hét alatt 100 pengőt és kb. 200 kokárdát adakoztak össze.** És mikor ezt a vallástanár közölte igazgatójával és tanitványaival a felcsillano szemek mindennél többet mondtak s minden szivből mintha csak összebeszéltek volna, feltört az óhaj: Ne zászlót vegyünk, hanem ennivalót, kiraboll, kifosztott, éhező magyar testvéreinknek! 450 szív dobbanása igy lett eggyé! A 100 pengőt 21-én éppen akkor tettük postára, amikor megkapluk püspök úr azon felhivását, hogy gyüjtsünk erre a célra. S a gyerekek azóta is hozzák filléreiket, sőt kifejezték azon óhajukat, hogy hadd adhassanak ők lisztet, szalonnát, zsirt és más élelmiszert is. Bár ezt meg nem vagyunk hajlandók elfogadni, mégis már megkezdték az eziránya adakozást.

Hogy mit jelent ez, akkor tudjuk megitélni, ha tudjuk azt, hogy az iskola tanulói szegény szülők gyermekei. A szülők többsége kisiparos, kiskereskedő, ipari segédszemély, postai, vagy vasúti altiszt, gazdálkodó és napszámos. Szinte könnyekig megható volt az, amikor egy falusi kovácsnak a leánya 1 pengő 50 fillért, egy géplakatos leánya 90 fillért, egy timármester, mozdonyvezető, gazdálkodó, állomáselőljáró leánya 1—1 pengőt adtak át vallástanáruknak s amikor egy tanuló, akinek az apja olyan szegény, hogy még a tankönyvet sem birta megvenni leányának, 50 fillért, egy tanuló, akinek az apja cukorkat és pattogatott kukoricát árul az uccán s aki maga is ott segit apjának esténként, 50 fillért hozott fel. — Ezek maguktól beszélnek.

Ugyanakkor pedig, amikor az iskola tanulói ezt cselekedték, az **iskola tanárai felajánlották novemberi fizetésük egy százalékát a Horthy Miklós repülő alapra.** Tanárok és tanitványok igy lettek egy közös szent célnak e boldog Nagy-Magyarországnak egy úton járó áldozatos munkásai!

A piarista gimnázium Szülők Iskolája

A piarista gimnázium igazgatósága és tanári kara az intézet keretében szülők iskoláját rendez, mely felöleli az összes korszerű nevelésügyi problémákat és vázolja az intézet célkitűzéseit.

A szülők iskolájában neves és kiváló előadók működnek közre. Az első előadás ma, szerdán délután félhatórai kezdettel lesz a következő programmal:

A piarista iskola szelleme. Az előadó dr *Bátori József* igazgató.

A kis és nagydiák napirendje. Az előadó *Kovács Alajos* piarista tanár.

Az előadások helye a gimnázium díszterme.

A visszacsatolt Felvidék ifjuságát hozzák össze az anyaország fiatalságával

A Turul Szövetségbe tartozó debreceni bölcsészettanhallgatók „Árpád" Bajtársi Egyesülete nagyjelentőségü mozgalmat kezdeményezett arra, hogy a **visszacsatolt Felvidék ifjúságát összehozza az anyaország fiatalságával,** megismertesse velük intézményeinket, azt a kultúrát, amelyektől húsz éven keresztül mesterségesen elzárták. — E célját az egyesület a budapesti „Buda" Bajtársi Egyesülettel közösen a magyar családok vendégszeretetén **keresztül óhajtja elérni s** ezért felhivást intéz a magyar apákhoz s anyákhoz. E felhivásban az egyesület ramutat arra, hogy sokezer magyar ifjú és leány nőtt fel a rabság húsz esztendeje alatt, a trianoni határon tul anélkül, hogy őszinte nyilt szavakat hallott volna a magyar történelemről és kultúráról. A megszállott területek magyar apái és anyái naponta tapasztalták, hogy gyermekeiket ellenséges szellemben nevelik, s most ezt a nevelést reparálni kell. Az egyesület vezérsége felszólít minden szülőt, keresse fel akár levélben, akár személyesen vagy telefonon (25-00) a Turul Szövetség „Árpád" Bajtársi Egyesületének vezérségét (Debrecen 10., központi egyetem) délelőtt 10—12 óra között, amikor további felvilágositást mindenkinek szivesen adnak az akcióról. Bizonyos, hogy a Turul Szövetség „Árpád" Bajtársi Egyesületének a mozgalma széleskörü érdeklődést kelt és eléri célját.

A milánói magyar-olasz iskola felavatása

A milánói magyar tanfolyamot, amelyet 1934-ben a magyar kormány hozzájárulásával a Julián Iskolaegyesület alapitott, a nagy érdeklődésre való tekintettel rendes, mindennapi iskolává alakitották át.

A felavatási ünnepélyt tegnap délután az iskola új székházában, via Donizetti 35. alatt tartották.

Az ünnepségen megjelent előkelőség között látluk báró Abele Egon m. kir. főkonzult családjával, a Magyar Egyesület Elnökségét, a magyar kolónia számos tagját. Az olasz hatóságok is képviseltették magukat. A termet zsúfolásig megtöltötte a magyar olasz közönség. A vendégeket az iskola titkára és tantestülete fogadta.

A Balillák képviselték az olasz elemi iskolákat, igen szép és kedves látványt nyujtottak az iskola magyar ruhás növendékeivel együtt.

A felszentelést a milánói hercegérsek kiküldötte: Monsignor dr. Sironi don Giuseppe végezte, magas szárnyalású beszéd kiséretében, kiemelve Magyarország apostoli királyságát és hangsúlyozta, hogy Szent István évében, a Szent Korona fényében alakult iskolára csakis Isten áldása szállhat.

Klimkó Lászlóné, az iskola igazgatója röviden összefoglalva ismertette a két ország kultúrális kapcsolatait Szent Istvántól a mai napig.

Gran Ufficiale Dr. Prof. Leo Pollini, a Magyar Barátok Egyesületének alelnöke, a tartós, valóságosan létező, hü olasz-magyar barátságról beszélt, hangsúlyozta az iskola fontosságát és nagy jelentőségét, elnevezvén azt a magyar-olasz barátság és kultúrális kapcsolatok bölcsőjének.

Mind a három szónok beszédét viharos lelkesedéssel fogadta a közönség és az ünnepély a Himnusz és a Giovinezza hangjai mellett ért véget.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata október 23-tól október 30-ig: »Kossuth«, Piac u. 26. Telefon: 29-56. — »Isteni gondviselés«, Petőfi tér és Teleki ucca sarok. Telefon: 29-81. — »Csokonay«, Mester u. 43. Telefon: 10-15. — »Árpád fejedelem«, Csapókert, Jánosi u. 44.

MENTŐK TELEFONSZAMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20 45.

Emlékezzünk.
Október 26

— **1914.** A cs. és kir. (pozsonyi) 72. gy. e. az 1914. évi San és Visztula menti őszi hadjáratban az o. m. 1. hds.-nél a cs. és kir. (pozsonyi) 14. gy. ho. kötelékében harcolt és résztvett az 1. hads.-nek az október 26—27-én történő Ilzanka mögé való visszavonulásban.

Ezen a napon Zavos Ignác tizedest Luczynownál all. táb. vadászszázlóaljhoz küldték összeköttetésnek. Amikor innen saját állásainkba visszatért, itt oroszokat talált. Gyors elhatározással ezeken áttört és azután az éj leple alatt szá**zadához** bevonult. Nevezett egy más alkalommal egy ellenséges orosz őrszemet egyedül elfogott és minden alkalommal, még sebesülve is, a legvitézebb kötelességteljesítés példáját mutatta. Ezért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

— **Előkelő esküvő.** Pásthy Ferenc ny. m. kir. rendőrfőfelügyelő leánya, Magdolna és dr Hadházy József Pest vármegye szolgabirája, Hadházy Géza takarékpénztári igazgató fia ma délután háromnegyed öt órakor tartják esküvőjüket a Kossuth uccai ref. templomban. Az uj párt Bartók Jenő ref. lelkész, a menyasszony rokona adja össze és intéz hozzájuk beszédet.

— **A mestervizsga iránti kérvényeket idejében kell beadni a kereskedelmi és iparkamarához.** Debrecenben a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara egész kerületében decemberben lesznek a legközelebbi mestervizsganapok és a kamara figyelmezteti mindazokat, akik decemberben vizsgázni óhajtanak, hogy kellőképen felszerelt kérvényüket legkésőbb folyó évi novemger 20-áig nyujtsák be a kamarához, mert különben csak az 1939. évi márciusi vizsganapra igényelhetik beosztásukat. A kamara tájékoztató körleveleket küldött minden iparhatóságnak, iparestületnek és községi elöljáróságnak, ahol az érdekeltek megtudhatják, miként kell kérvényüket felszerelni. Saját érdekükben érdeklődjék meg a tudnivalókat pontosan, mert gyakori eset, hogy egyesek a szükséges iratokat nem csatolják, ellenben felesleges iratok beszerzésével töltik az időt és emiatt sokszor elkésnek a kérvény beadására előírt időponttól.

— **Az árkormánybiztos Gyulán a következő árakat állapította meg a kenyérnél és húsneműeknél.** Fehér kenyér 38 fillér, félbarna kenyér 36 fill. péksütemény 6 fillér, zsir 174 fillér, háj 170 fillér, zsírszalonna 160 fillér, füstölt szalonna 240 fillér, sózott szalonna 170 fillér, sertéshús 140—180 f. A többi élelmiszer árát egyelőre változatlanul hagyta.

Ősz a Nagyerdőn

Nem ragyog már napfény sudarán a fáknak,
Fölöttük az égen sötét felhők szállnak.
Valakit temetnek most itt nagy pompával,
Egy egész világnak örök sóhajával...
Sirató tündérek csöndben búcsúzkodnak,
Nehogy megzavarják álmát a halottnak...

A fű nem zizeg már, csak az avar zörög,
A vén nagyfák között szürke köd hömpölyög.
Egy belyt új sirgödrüt árnyak körülállnak,
Végbúcsúztatóra, harangszóra várnak...
Egy kuvik sikoltoz és egy harkály kopog,
A nyár koporsóján a rög dübög-dobog...
A szivem a lelkem sajog, vérzik, zokog!

CSÁSZY MIKLÓS.

x **Hölgyek! A legdivatosabb** szőrmebundákban és szőrmékben **nagyválaszték Barkó Márton** utódainál, a **Szinház-átjáróban.** Javitások, átszabások legolcsóbban.

— **Tíz gyermeket ruháznak fel Kiss Lajos alapítványából.** Néhai Kiss Lajos volt tanító által létesített alapítványból október 31-én 10 gyermeket felruháznak. Az akció lebonyolítása október 31-én délelőtt 11 órakor történik meg a Csonka utcai elemi iskola második osztályú tantermében. Az ünnepélyen megjelennek Molnár Zoltán lelkipásztor, iskolaszéki elnök, Harsányi Gusztáv, Harsányi Imre, dr. Erdélyi Sándor egyházi számvevő és Mocsáry László igazgatótanító. — A tiz gyermek felruházására 259.12 pengőt fordítottak.

— **Versenytárgyalást hirdetnek a népkonyhai szükséglet szállítására.** A Népjóléti Hivatal a népkonyhai élelmiszer szükséglet szállítására versenytárgyalást hirdet. A kifizetéseknél a polgármester a multhoz képest azt a könnyítést teszi, hogy a szállítók számláik összegét a jövőben kéthetenként megkapják.

x **Naményi Gyorsíró- és Gépíró Iskolában** új tanfolyamra bármikor be lehet iratkozni. Egyetemi hallgatóknak külön kedvezményes tanfolyam. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. Rákóczi u. 17. szám.

— **A román belügyminiszter elrendelte,** hogy a filmeket ezentúl a kisebbségek nyelvén is elláthatják felíratokkal, de csak a román felírat terjedelmének arányában. A falragaszokon is hirdethetik kisebbségi nyelveken, de kisebb betűkkel, mint a román szöveg milyen.

— **Csonttá aszottan, az éhezéstől halt meg Arady Szabó István ismert költő** Budapesten, a Garay uccai lakásában.

— **Orosz kémeket tartóztattak le Romániában.** A kémek, mint ügyes artisták léptek fel egy bukaresti orosz bárban.

— **Felülvizsgálják a kórházi orvosok diplomáját és kamarai tagságát.** A sárbogárdi álorvos esete kapcsán a belügyminiszter körrendeletet intézett erre vonatkozólag valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez.

— **Hét napi fogházra ítélték** a debreceni törvényszéken Blaga Miklós ügynököt, akinél albérletben lakott Oláh Gyula ügynök. Oláh feljelentette Blagát, hogy engedélye nélkül a holmiját kihordta a bérelt lakásból az udvarra, hogy a lakásból való távozásra kényszerítse. Blaga a bíróság előtt azzal védekezett, hogy csak bosszúból jelentette fel, egy »nő ügy« miatt. A bíróság a vádat bizonyítva látta és ezért elítélte Blaga Miklóst. Az ítélet jogerős.

— **Botrány tört ki egyik fővárosi cukrászdában.** Egy ismert budapesti ügyvéd hölgytársaságban beszélgetett, amikor egy feldult arcu ur berontott és az ügyvédet inzultálta. A hölgyre pedig ráparancsolt, hogy azonnal menjen haza. Az esetnek lovagias folytatása lesz.

— **Elrontott gyomornál** és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfuvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés, vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

— **Megnyilik a napközi otthon.** A dolgozó szegény szülők gyermekeiket város által fenntartott napközi otthonokban helyezhetik el. Az idén a napközi otthonokat a város november hó másodikán nyitja meg.

— **Fekete napjai voltak a román katonai aviatikának.** Három nap alatt három hidroplán bukott le. A halottak száma 10, köztük hat tiszt. A légügyi minisztérium egy hétig tartó gyászt rendelt el.

— **123 év óta most született először gyermek** az angliai elhalmi paplakban. A kisváros nagy ünnepsége keretében kersztelték meg a fiugyermeket.

— **Thurzó Jenő emlékezete.** A magyar elmeorvosok egyesületének közgyülését vasárnap Szegeden tartották. Dr Benedek László elnök mondott emlékbeszédet Thurzó Jenőről, majd Kulcsár Ferenc tartotta meg szakelőadását. Az elnök ezután bejelentette, hogy az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta dr Carlo Cenit, a bolognai egyetem tanárát, akinek az erről szóló díszoklevelet átnyujtotta. Ez alkalomból a közgyülés üdvözlő táviratot intézett Mussolinihez.

— **Madár-emberek iskolája.** Nagy érdeklődés hozta létre a madár-emberek iskoláját, amelyről érdekes, több képpel illusztrált cikket közöl a Tolnai Világlapja új száma. A legkiválóbb magyar irók novelláin, a kitünő cikkek dús során és a nagyszerű folytatásos regényen kivül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. A Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— **Exotikus divatbemutató Budapesten.** Eredeti felvételekkel illusztrált lebilincselő cikket közöl erről a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, színnazi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képeket talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

— **16 vagon az uj magyar olajkutak napi eredménye.** Telegdi Roth Károly egyetemi tanár, a bányászati osztály vezetőjének örvendetes nyilatkozata szerint főleg a lispei és bükkszéki kutak szolgáltatnak nagymennyiségü petroleumot s földgázt. Ezenkivül egyre ujabb és ujabb olajrétegeket tárnak fel. A hazai nyersolajtermelés egy-két év elteltével teljesen fedezni fogja a hazai szükségletet.

— **Sárközi himzésü magyar miseruhát adnak át a pápának.** A gyönyörü miseruhát az eucharisztikus kongresszus emlékére a Sárköz—Zolnamegyei Népmüvészeti Egyesület ajándékozza a pápának.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Simon János napszámos Bajnok ucca 23., leány Anna. Tóth Gyula hentesmester, Kút ucca 110., leány Mária. Gédes József tanító, Jókai ucca 48., leány Judit. Balogh János sofőr, Vigkedvű Mihály ucca 57., fiú Zoltán. Fried Zsigmond cipőfelsőrész készítősegéd, Széchenyi ucca 70., leány Borbála. Egri Sándor napszámos, Kórház ucca 3., fiú Imre. Egri Sándor napszámos, Kórház ucca 3. fiu Károly. Madai István napszámos Balmazujváros, Kigyó ucca 18., leánya Erzsébet. Oláh János napszámos, Nyírgebe, leány Mária. Papp József napszámos, Szoboszlói út 21., fiú József. Szabó József fűszerkereskedő, Borz u. 21., fiú László. Móricz Sándor földmüves, Tóth-telep, leány Rozália. Fejér Barna földbirtokos, Hajó ucca 21., leány Margit.

Eljegyzések: Dr Dobó Árpád egyet. tanársegéd, Rákóczi ucca 51.—Spitkó Magdolna Éva, Magoss György tér 11. Bapka József csizmadiasegéd, Hajó u. 22.—Marcon Terézia, Deák Ferenc u. 10. szám. Cseke László szijgyártósegéd, Hollós ucca 3.—Tóth Etelka, Pulszky ucca 4. Reményi Ferenc férfiszabómester, Csapó ucca 98.—Beke Márai, Mikes Ferenc ucca 9. Holb József földmüves, Balmazujváros—Miszka Mária, Toroczkó ucca 60. Erős Lajos napszámos, Cserepes ucca 5.—Vass Eszter, Téglaskert 65. Papp Gyula napszámos, Csalogány ucca 28.—Kerekes Vilma, Macs. Bák Sándor földmüves, Kismacs—Tóth Erzsébet, Kismacs. Harstein Péter földbirtokos, Oros—Révi Klári, Kálvin tér 5. Szutor György földmüves, Pac 20.—Kerékgyártó Eszter, Pacz 20.

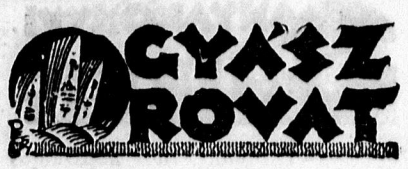
Házasság. Kiss Barna Zoltán vill. vállalati szerelő, Sebess ucca 9.—Rácz Ilona, Sebess ucca 9.

Halálozások: Özv. Vass Istvánné, Kiss Erzsébet 78 éves, ref., Eötvös u. 88. Rátkai Menyhért állatorvos, 71 éves, izr. Közvágóhíd. Gombos Gergely hentesmester, 55 éves, ref. Biszku József bognár 43 éves rk., Márok. Kozák Márta népzenész 18 éves, ref.. — Petróczi Erzsébet 3 éves gk., Apaffi u. 101. szám. Özv. Veres Lajosné Parti Eszter 78 éves ref., Kishegyesi út 40. Kovács Józsefné Molnár Erzsébet 66 éves ref., Dózsa ucca 16. Mészáros Sándor 16 hónapos rk., Bajnok ucca 14. szám. Molnár László ref. 3 hónapos, Tóhötöm ucca 33. Nagy László 5 hónapos, ref. H.-Szovát. Takács Etel 14 hónapos gk. Nyírbogdány. Baka Zoltán 3 éves ref. József kir. herceg ucca 18. szám.

MERANO SZÁLLODA
Budapest, IV., Bécsi ucca 2.
Exclusiv belvárosi családi ház.
Propagandaárak kizárólag belföldi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg meleg folyóvizes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas		5.—
Kétágyas		8.—
Egyágyas	háromszori étkezéssel	8·—
Kétágyas	háromszori étkezéssel	14·50

Egy heti tartózkodásnál a taxi költségét a pályaudvartól és vissza megtéritjük.
Szobát ajánlatos előre rendelni.



Béres Emilia 9 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Téglaskert, Szepesi ucca 13. Gebauer-cég rendezi.

II. Nagy József MÁV üzemi altiszt, 38 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozójából. Dankó-cég rendezésében.

Megyery Blanka Fehérgyarmaton eltemetett tetemének exhumálása, valamint Debrecenbe szállítása szerdan délelőtt, a debreceni Köztemetőben az eltemetés csütörtökön reggel 8 órakor lesz. Az exhumálást és szállítást Fehértói vállalata végzi.

Gombos Gergely temetése. Nagy részvét mellett temették el tegnap delután a Köztemető díszravatalozó termében Gombos Gergely hentesmestert. A termet teljesen megtöltötte a részvevő közönség. A ravatalt rengeteg koszorú borította. Az egyházi szertartást dr Farkas Pál ref. lelkész és Musza Ferenc végezték. A Kossuth Dalkör szép énekszámai után négylovas gyászhintóra helyezték a nehéz érckoporsót és megindult a hosszú gyászmenet a sírhoz. A sírnál a hentesszakosztály nevében Gábor László elnök mondott megható búcsúbeszédet, majd a sírba engedték a koporsót, melyben a családját, vallását s hazáját hűséggel szerető és örök szorgalmú hentesiparos alussza örök álmát. — A temetést **Pusztai** temetkezési intézetének figyelmes rendezésében folyt le.

— Megtalálták egy osztrák-magyar cirkáló legénységének földi maradványait. Nem mindennapi leletre bukkantak a trieszti kikötőparancsnokság egy elhagyott raktárhelyiségében. Egy ládát találtak véletlenül a munkások, amely emberi csontokkal volt tele. A vizsgálat kideritette, hogy a ládában a Wien nevü elsülyesztett osztrák-magyar páncélos cirkáló tengerészeinek földi maradványai vannak. A világháborn alatt olasz tengeralattjáró egy éjszaka meglepetésszerüen süllyesztette el a cirkálót, mikor a legénység nagyrésze aludt, ugy hogy nagyon kevesen tudtak csak a matrózok közül menekülni. 1924-ben az elsüllyesztett hajót kiemelték, a csontvázakat ládákban gyüjtötték össze s azután a Santa Anna katonai temetőbe temették. Valahogy azonban erről az egy ládáról megfeledkeztek és igy maradt a tengerészek csontváza 14 éven keresztül a kikötőparancsnokság raktárában.

— A Balkánon nagy hóviharok pusztitanak és szigoru tél uralkodik napok óta. *A görög-szerb határon egy katonai járőrt eltemetett a lavina.* Egy ezredes, egy főhadnagy és egy közkatona megfagyott. A többieket sikerült élve kimenteni a hótömeg alól.

— Ezerkétszáz felvidéki menekültet helyeztek el Ókécske községben, ahol *Okos Gyula* református lelkész vezetésével a község egész társadalma gondoskodik a menekültek ellátásáról. A menekültek közül 40 súlyos betegen fekszik a kórházban.

— Az Önállósitási Alap egy év alatt 790 uj keresztény exisztenciát teremtett és már az érettségi-nél kisebb képesitésüek is kapnak kölcsönt az alapból. Tavaly októberben kezdte meg munkáját az alap és összesen az egy év alatt kiadott 2,697.670 pengő kölcsönt. Az alapot állandóan igénybe veszik és jelenleg még 300 kérvény van elintézés alatt.

Vöröskeresztes kitüntetések

Magyarország kormányzója Magyar Mária intéző testvérnek és Nyegre Janka első mütős vöröskeresztes testvérnek emberbaráti hivatásuknak 25 éven át odaadó és példás módon végzett szolgálatuk elismeréséül a Magyar Vöröskereszt Érdemérmét adományozta.

A kitüntetéseket a Magyar Vöröskereszt Egylet országos elnökségének megbizásából tegnap délben adta át ünnepélyes keretek között a belklinika tantermében dr **Vargha** Elemér m. kir. kormányfőtanácsos, a helyi választmány elnöke. Beszédében rámutatott arra, hogy az ápolónői hivatás egyike a legszebb, legnemesebb, de egyszersmind a legnehezebb hivatásoknak, majd többek között a következőket mondotta:

— Az ápolónői munka ellenértékét csak részben kapja meg az anyagiakban, igazi ellenértéke abban a felemelő tudatban van, amelyet a szenvedő embertársaikért végzett munka ad meg.

Majd az Országos Elnökség és a helyi választmány nevében üdvözölte a kitüntetetteket. Az ünnepélyes átadáson dr **Kölcsey** Sándorné női társelnök, dr **Forneth** Béla és dr **Hüttl** Tivadar egyetemi tanárok is megjelentek, valamint nagy számban képviselve volt a klinikák orvosi és ápolónői kara és a Vöröskereszt egylet választmánya.

Megszállott területi hirek

— Az erdélyi magyar és román lapok közlik azt a hirt, mely szerint a legnagyobb német lapok egyike azt az ajánlatot tette a cseheknek, hogy csatlakozzanak Németországhoz.

— A legújabb román óriás panamának másik törvényszéki bírója is öngyilkos lett a vizsgálóbiró szobájában.

— Az erdélyi magyar lapok hasábokon keresztül irnak a román király diesőségéről nap, nap után . . .

— Aragnosztol Nocolae aradi mérnök husz esztendős leánya főbelőtte magát, búcsúlevelet nem hagyott hátra.

— A szatmári ügyvédi kamara ebben az esztendőben már negyedszer választ, eredménytelenül.

— Kászonjakabfalván bizonyos Todorán János román ember megjelent a katolikus iskolában és egyszerüen megakadályozta, hogy ott tanitsanak.

— Szatmáron dr. Murvay László ügyvéd, a kéményseprők ügyvédje az osztálysorsjegyen másfélmillió leit nyert.

— Kolozsváron négyszáz szabó munkás sztrájkba lépett.

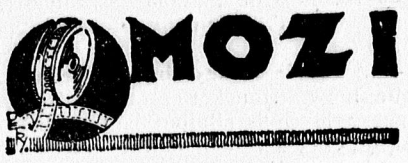
— Illemhelyet épitenek a Déri téren. A város a Déri téren 6800 pengő költséggel illemhelyet létesittet.

— Párisban az uccára zuhant egy repülőgép. Plessis-Robinson párisi külvárosban hétfőn délután az egyik uccára zuhant le egy bombavető repülőgép. Egy Block 140. rendszerü bombavető gép négy utasával, gyakorlatozás közben, nyilván motorhiba folytán, szerencsétlenül járt és az uttesten ért földet. A repülőgép mintegy öt méter magasságban egy ház falába ütközött és a gép egyik szárnya megsérült. A gép ezért nem tudott felemelkedni és az uttestre zuhant. A szerencsétlenül járt bombavető repülőgép négy utasa közül kettő könnyebb-sulyosebb sérüléseket szenvedett. A másik két utas az ijedtség árán szabadult.

— Székrekedésben szenvedőknél reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserüviz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozditja, az anyag cserét megélénkiti, a vért felfrissiti, az idegeket megnyugtatja és igy kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— Eltünt egy bukaresti tábornok 17 éves leánya. Bukarestből jelentik: Rejtélyes eltünés foglalkoztatja a román főváros közvéleményét. Bukarest egyik legelőkelőbb családjának, Grigore Dobrescu tábornoknak 17 éves egyetlen leánya nyomtalanul eltünt. A feltünően szép fiatal leány az elmult csütörtökön reggel félnyolc órakor indult el otthonról. Iskolába ment, mint minden nap. Legalább is igy tudták a szülei. Az iskolába azonban nem erkezett meg és azóta teljesen nyoma veszett. A legnagyobb rendőri apparátussal nyomoznak az előkelő fiatal leány után, de eddig teljesen eredménytelenül. A szülők kétségbeesését még fokozza egy vasárnap esti rejtélyes telefonincidens Dobrescu tábornokék lakásán megszólalt a telefon, felvették a kagylót, de hiába kérdezősködtek, a tulsó oldalról nem szólalt meg senki, csak hörgésszerü hangok hallatszottak.

— Felhivás a debreceni orvostársadalomhoz! A debreceni orvosi kamara elnöksége felkéri a kamara debreceni tagjait, hogy a „Magyar a magyarért" mozgalomba való bekapcsolódás érdekében f. hó 26-án, szerdán délután félhatkor a kamara helyiségében (Ferenc József ut 26. I. e.) tartandó értekezleten okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. A Debreceni Orvoskamara elnöksége.



VIGSZINHÁZ

Második nászut

Mióta a magyar filmek egyre nagyobb teret hódítanak, csak az egészen kivételes és nagyszerüen sikerült amerikai filmeket tudjuk igazában élvezni. Ez a kép tiszta amerikai világot mutat be, ahol csak milliomosok élnek, ahol a pénz nem számit, mert a gazdag emberek mindent megszereznek, még elvált feleségüket is, mert egyéb dolguk nincs a szórakozásnál. Valaki lump, iszik, semmihez se ért, hát elválik tőle a felesége és hozzámegy egy még gazdagabb emberhez. Aztán találkoznak a volt házastársak és újra kivirul a szerelem, sőt, most jön az igazi, mert rájönnek kölcsönösen, hogy csak egymást szeretik, sőt, mindig is egymást szerették, tehát kezdődhet a második nászút. Ez a nem szerencsés meséje a nem túlságosan jól rendezett filmnek. Mindezt azonban ellensúlyozza az, hogy kitünő színészek játszanak.

A kisérő müsorból a híradó érdekes volt.

MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája

A debreceni kir. járásbiróság, mint tkvi. hatóságtól.

27.512—1938. tksz.

5—984/1928.

HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. jb., mint tkvi. hatóság közhirré teszi, hogy a debreceni 2460. sz. elveszett telekkönyvi betétnek az 1880. évi XLVI. tc. 1. §-a pontjában és a 18.058—1880. I. M. rendelet III. és IV. §-aiban emlitett adatok alapján elkészitett tervezetet elfogadta és hogy az elfogadott tervezet alapján az illető tkvi betétet az idézett törvény és rendelet határozmányainak megfelelő eljárás útján pótolta.

Erről a tkvi. hatóság az összes érdekelteket azzal értesiti, hogy a pótolt tkvi. betét tervezetét, s a tervezet összeállításának alapul szolgáló adatokat a tkvi. irodában a hiv. órák alatt megtekinthetik és a pótlásnál követett eljárásra, valamint a tervezetre és annak összeállitására és a hiányok pótlása céljából 60 nap alatt, vagyis 1938. évi november hó 25 napjáig bezárólag felszólalás útján kifogásokat tehetnek.

Egyszersmind figyelmezteti a tkvi. hatóság az érdekelt feleket, hogy azok a jogok, melyek az uj szerkesztés következtében a hatályon kivül helyezett tkvi. betétben foglalt bejegyzésen alapulnak és amelyeket a felszólalási határidő alatt nem érvényesitenek, illetve érvényesittettek olyan személyek ellenében, akik időközben nyilvánkönyvi jogokat jóhiszeműleg szereztek, többé nem érvényesithetők.

Végül figyelmezteti a tkvi. hatóság az érdekelt feleket, hogy a felszólalási határidő alatt szóval előterjesztett felszólalások a hivatalos órákban a tkvi. iroda vezetésével megbizott telekkönyvvezető veszi jegyzőkönyvbe, valamint ő veszi át a jegyzőkönyvhöz leendő csatolás végett az irásban benyujtott felszólalásokat is.

Debrecen, 1938 szeptember 13. napján.

Dr Füzessy sk.,
ömkf. titkár.

A kiadmány hiteléül:

Olvashatatlan áláirás
főtiszt.

A debreceni kir. járásbiróság, mint tkvi. hatóságtól.

27.512—1938. tksz.

5—984/1928.

V é g z é s.

A debreceni kir. járásbiróság, mint tkvi. hatóság a debreceni 2460. sz. tkvi. betét pótlására vonatkozó hirdetményt a 18.058/1880. I. M. sz. rendelet XIV. §-a alapján a betétben megnevezett összes érdekelteknek, továbbá a XI. §-ban felsorolt hatóságoknak és pénzintézeteknek, valamint a szokásos uton leendő közzététel végett a debreceni kir. törvényszék területén lévő városoknak és községi Elöljáróságoknak, hirlapi közzététel céljából pedig a Budapesti Közlöny és a Debreczen cimü lap kiadóhivatalának kiadja.

A hirlap közzétételi diját és szabályszerü nyugta és ujságpéldány bemutatása után a Debreceni kir. járásbiróság Elnöke fogja kifizetni.

Debrecen, 1938 szeptember 13 napján.

Dr Füzessy sk.,
ömkf. titkár.

A kiadmány hiteléül:

Olvashatatlan áláirás
főtiszt.

A PALÁNKAI VADLUDAK

REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 41. közlemény —

— Mik legyenek azok?... Vakon is teljesitem... a csillagokat is lehozom szivesen.

— Nem lehozni kell a csillagot... inkább levakarni — gúnyolódott a bunyevác — érezvén, hogy felülkerekedett.

Kengyel nem értette.

— Hát úgy gondolom, hogy le kell kapartatnod a blúzodról a csillagokat.

— De miért? — dadogott a huszár.

— Mert megfogadtam, hogy katonatiszthez nem adom a lányt, csak civilhez... — makacskodott Gyókó. — Erre öneskün és családom minden érdeke kötelez!

A huszár fölizgultan járt föl s alá a szobában. Ha könnyelmü hírét költötték is és eszeveszetten dobálta a pénzt, alapjában komolyabb katona, mint a látszat azt sejttetné. Titkon sokat olvas és tanul. És mig elolvasta a napoleoni háborúk történetét, nevezetes és nagytudású osztrák hadtörténelmi irók tollából, levéltárak, számadatokra támaszkodó, komoly adatai alapján — valami sugallat támadt lelkében, hogy kardjával egykor maga is bele fogja rajzolni nevét a haditörténelem lapjaira. S ime előáll ez a fejedelmeknél is gőgösebb paraszt s követelte, hogy törje el a kardját és vetkőzzön ki az angyalbőrből.

— Nem... nem... lehetetlen — hebegte, mig sötét arca komor zöld színűre változott.

— Előbb még a csillagokat is lehoztad volna — támadt rája a birkanevelő nagyúr élesen. S ime most megkötöd magad két aranycsillagért.

— Én a szerelmet féltem... dadogta a huszár lánbaborult arccal.

— A szerelmet?

— Elza kiábrándulna, ha meglátna polgári öltözékben. Azt sem tudom, hogyan köll egy nyakkendőt megkötni. Még életemben nem volt civilruhám.

Gyókó csalódottan bámult rája. Ez a gyerek korántsem olyan szerelmes, mint azt vele elhitették. — A szerelmes ember kútba ugrik, de nem vitatkozik.

— Hát akkor ez az ügy valami egyenruhakereskedőre tartozik... — mondta kötekedő hangon. És azt hittem, hogy lélekről van szó... nem az öltözékről.

Elborult az arca, mert mindinkább elhatalmasodott meggyőződése, hogy ez a ragyogó külsejü, de túlkomor tekintetü lovaskatona mégsem számit komoly vőnek.

— Hát ahogy gondolod, édes öcsém?

Heves vita indult meg kettőjük között, mely mindjobban elmérgesedett. Végén a parasztmilliomos már az asztalt csapdosta.

— Soha... soha! üvöltött föl habzó szájjal.

Kirohant. Faképnél hagyta a makacs huszárt. A folyosó végén ögyelgett a kölyök, Gyuró kocsis. Nagyon szeretet volna kifogni valamit az indulatos beszélgetésből... nőne tekintélye a pusztapalánkai cselédnépnél, ha a tárgyalásokról pontosan beszámolni tudna otthon.

— Ittál?! — förmedt rája az úr indulatosan.

— Igenis... nagyságos úr.

— Akkor indulhatunk.

Végigdőlt a ruganyos bőrülésen. Pipára gyujtva lassan-lassan elpárolgott lázongó dühe. Még arra is időt szentelt magának, hogy ebben az évben nagyon szép és kiadós lesz a kukorica. Köröskörül az alaktalan szélben hullámzott a rozs, mint végtelen és aranyló tenger.

— Ezt legalább elintéztem... — dohogta, a hamut nyomkodva a kihülni készülő pipában.

Hát könnyen intézte el... annál könnyebben, mert ő maga nem szerelmes a huszárba. De mit fog mondani a balga leánynak, aki élet és halál között ingadozva, szívsorvasztó reménykedéssel várakozik otthon. Hogyan fog ő most a meggyötört szép sötétszürke szemekbe nézni. Milyen éjszaka lesz megint... micsoda éjszaka...

Megtörölgette, tajtéktól izzó, erőkönyörületes szentek!
sen tüzelő homlokát.

— Ne nyaggasd azt a lovat, hé! — förmedt a kis kocsisra.

Pedig amúgy is lassan poroszkálnak a sokác parasztlovacskák az alkonyodó úton, ahol már hosszúra elnyultak az árnyak. De Gyókó úr lelke is már az árnyak útjára kívánkozik, legszivesebben még visszafordulna, hogy folytassa a huszárral abbahagyott alkudozásokat.

— Kár volt fölfortyanni — dohogta, önmagának téve szemrehányást, nehéz természete miatt.

Besötétedett már, mikor a kishegyesi határba értek, ahol vejének, Lábady Szevérnek birtokai kezdődnek. A keresztúton sötét fenyegető lovasalak várakozott rájuk, egész elállva a kijáratot, nyugtalan paripáját körbe táncoltatva. Messziről úgy hatott, mint valami lovasbetyár, aki ittmaradt eleven kisértet módjára, régi zsiványvilágból.

A nábob elsápadt. Százezer korona volt nála.

— Kár, hogy nem hoztam el a pisztolyaimat... dohogta, fanyar ábrázattal kapdosva zsebeihez.

Csak akkor csendesült meg, mikor fölismerte, hogy egy huszár várakozik az úton. A megkönnyebbülés meghökkenésbe csapott át, mikor fölismerte a várakozót:

Kengyel István huszárfőhadnagy állotta el a keresztutat.

— Hát ez hogyan birt megelőzni? — hüledezett Gyókó, ijedt szemhéjait dörzsölve a csodálkozástól — ráeszmélve, hogy a huszártiszt már nagyon rég óta posztol itt.

Hát bizony nem is könnyen ment az, már azért is, mert több mint háromnegyedóra elmúlott, míg a huszár rájött, hogy neki nem lehet nézetkülönbsége az apával. Lóra pattant és utána vágtatott. De ő keresztültörtetett a magas dombon, sövényes szőlőkön — paripástól úszott át a Bácsér esővíztől megdagadt vizén — igaz, hogy most olyan, mintha a pokol mocsaraiból vontatták volna ki bivalyfogattal. Zavarba jönne, ha most hirtelen raportra állitanák.

— Kapitulálok! — mondotta, a karját ég felé nyujtogatva, olyan ember módjára, aki készül megadni magát az ellenségnek.

A kocsi hirtelen megállt. A huszár is leszállt a paripájáról s lőcsnek támaszkodva beszélgetett Gyókóval.

(Folyt. köv.)

SPORT

Sporthiradó

A „Debreczen" sporthirszolgálata jelenti:

Ma, szerdán lesz Londonban a kontinens válogatott—Anglia válogatott közötti labdarugómérkőzés. Az angol futballszövetség nagy jubileumi ünnepsége kapcsán rendezik meg ezt a mérkőzést, amely inkább reklámizü dolog, mint komoly erőpróba, hiszen akármelyik egységes klubcsapat, vagy egy összeszokott nemzeti válogatott erősebb, többre képes mint öt országból összeszedett névjátékos, akik nem ismerik egymást, nem értik meg egymást sem játékfelfogásban, de még beszélni is alig tudnak egymással. De azért — mint különlegesség — érdekes mérkőzés lehet... Magyar részről Zsengellér van a kiszemeltek között és talán játszani is fog a csatársorban. Olasz a legtöbb beállított játékos, de van német, svájci, norvég, belga is a csapat tagjai között. Az otthon játszó angol csapat az esélyes és győzelme is várható.

A Bocskai a Phöbus vereség után a következő nehéz mérkőzésre készül, a Szolnoki MÁV ellen játszik Szolnokon. Nehéz mérkőzés lesz. A Bocskai számit már Hajdu játékára, aki ezen a héten edzésbe állhat. Ellenben kétséges Markos szereplése, aki kénytelen továbbra is a laktanyában tartózkodni. Pedig a csatársor sürgős feljavitására lenne szükség, mert kinos az a gólképtelenség, ami a Bocskai csatárokat jellemzi most.

A DVSC Debrecenben a Vasutas pályán a Salgótarjáni BTC ellen játszik vasárnap. Az NBB egyik legerősebb együttese ez, játszott már a nemzeti ligában is játékereje nem csökkent, pedig azóta Tátrai a Ferencvárosban, Zsengellér az Ujpestben, Turán a Hungáriában játszik már. A DVSC most akar javitani a vasárnapi vereséget helyrehozandó. Gecsei valószinüleg nem játszik és most keresik az utódját.

A november 1-i Bocskai—Zugló mérkőzést valószinüleg november hó 13-án játszák le Debrecenben. November 1-je nem alkalmas mérkőzés megrendezésére, Debrecenben minden üzlet zárva, a temetőbe igyekszik mindenki és igy anyagilag biztos ráfizetést jelentene a mérkőzés. November 13-ika meg üres az elmaradt magyar—olasz válogatott mérkőzés következtében.

Első vereségét szenvedte el Finta csapata, a lilei „Fives" a bajnokságban, 5:2-re kapott ki a Sochaux-tól. Ellenben Móré csapata, a „Lille" újra győzött a La Havre ellen 1:0 arányban és most a bajnokság élén áll 10 ponttal. Finta csapata a 4-ik 8 ponttal.

A keleti amatőrök vasárnapi műsora még mindig nehezen alakul ki. A II. osztályban két mérkőzés biztos: Berettyóújfalúban B. Turul—DMTE II., Hajdúböszörményben Move HTE—Balmazujvárosi SC. Az ifjusági mérkőzések is meglesznek, csak az I. osztályban nehéz megtartani a mérkőzéseket.

A Bocskai keddi edzésén nyolc játékos tudott csak megjelenni. Palotásnak a karja fáj, megdagadt s emiatt nem tudott edzést tartani. Elek fogműtéten esett keresztül és ezért piheni. Több játékos szolgálati elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg. Örvendetes esemény, Hajdú ujra edzésbe állt es vasárnap már valószinüleg játszik.

Kertes piheni egyelőre és vasárnap már Vörösst véd Szolnokon a MÁV ellen. Kertes visszaesett most, bizonytalan, mig Vörössnek jól megy az edzéseken és reméljhetőleg a mérkőzéseken is.

Nem tudnak 11-est rugni a debreceni játékosok, sem a Bocskai, sem a DVSC nem bir 11-es büntetőrugást értékesiteni. Vajh miért nem tanulják meg a játékosok.

KÖZGAZDASÁG

Kis forgalom és nagy árubőség a hetipiacon

A káposztafélék olcsók, drága a gyümölcs.

A tegnapi hetipiacra rányomta bélyegét a hónap vége. Kevés a vásárló s sok az árú. Különösen télikáposzta és karfiol van nagy mennyiségben. Az ára nagyon olcsó, mert lehet mondani, hogy évek óta nem volt ilyen bő termés. A Rákóczi ucca végén szekérszámra állottak a káposztás-szekerek s nem igen akadt vásárló. Egyes fűszerüzletek vásároltak csak nagyobb tételben téli elrakásra. A többi árucikkben nem volt árváltozás, csupán a burgonya ára esett egy fillérrel. A zöldségneműek általában véve olcsók a bőtermés miatt.

A gyümölcspiac nagyon drága. Drága a szőlő, alma és körte. Különösen a szép árú. A szőlő ára egészen 60—70 fillérig megy, úgyszintén az alma is 70—80 fillér körül mozog. A körte még drágább.

A baromfipiac a legélénkebb. Igen nagy mennyiségben vásárolják a kovérkacsát és libát. Igen kifizető, mert olcsó. A csirke és más baromfipiac pang.

Zöldségárak: burgonya Ella 6—7 f. kilója, rózsa burgonya 8—9 f., káposzta kg. 6 f., vörőskáposzta kg. 12 f. kelkáposzta drb. 4—16 f., karfiol kg. 16 f., kalarábé drb. 4—6 f., zöldség csomója 6 f., kevert zöldség csomója 5 f., paradicsom kg. 12 f., zöldpaprika drb 1—2 f., zöldbab kg. 50 f., zöldborsó 40 f., saláta feje 5 f., retek drb 4 f., gomba kg 120 f., tök drb 8—10 fillér.

Baromfiárak: csirke kg. 1.20 P, tyúk kg. 1 P, soványkacsa és liba kg 70—80 fillér, kövérkacsa és liba 1.—1.20 P, pulyka kg. 1 P, tojás drb. 8—9 fillér, kilója 160 fillér.

Gyümölcsárak: szőlő kg. 32—70 fil alma kg. 36—70 fillér, körte kg. 60—1.00 P, birsalma 40—50 fillér, dió kg. 1.20 P, citrom drb. 5—12 fillér, új füge kg. 1.20 P.

Bőrárak: magyarfajta marhabőr kg. 1 pengő, tarka 1.—1.20 P, borjubőr kg. 1.50 P, juhbőr merinói zölősúlyban 60—70 fillér, lóbőr drb. 12 P. Irányzat igen élénk.

DEBRECENI ÁLLATVÁSÁR.

A keddi állatvásárra 255 darab lovat hajtottak fel, amelyből elkelt 81 darab. Árak: vágóló 75—175 pengő, silány igásló 90—170 pengő, közepes igásló 180—350 pengő, jó igásló 350—550 P, kocsiló 500 pengő és azon felül darabonként. Irányzat kissé élénk.

Szarvasmarhát felhajtottak 1795 darabot, ebből elkelt 779 darab. Árak: jóminőségü vágómarha 52—68 fillér, közepes 44—52 fillér, silány 32—42 f., borjú 62—84 fillér, növendék 48—60, tinó, ökör 60—84 fillér kilónként, fejőstehén darabonként 230—500 P.

TERMÉNYTŐZSDE.
Jól tartott a készárúpiac.

A készárúpiacon egyedül a másodrendű takarmányárpa ára esett 10 fillérrel, míg a többi terményárak változatlanul maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.10—20.55 78 kg 20.60—20.75, 79 kg 20.80—20.95 80 kilós 20.90—21.05. — Felsőtiszai 77 kg 20.35—20.50, 78 kg 20.55—20.70 79 kg 20.75—20.90, 80 kg 20.85—21.00 rozs pestvidéki és más 15.30—15.40, takarmányárpa elsőrendű 18.30—18.50 középminőségű 18.00—18.20, sörárpa kiváló 21.00—21.75, prima 20.00—21.. sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.10—19.30, középminőségű 18.90—19.10, tengeri 16.90—17.00 korpa 12.90—13.10, 8-as liszt 15.80—16.00 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás 929 darab volt. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 67 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés I. 106—108 fillér, exportzsír márkázott 150—155 fillér kilónként.

Országos vásárok

27-én, csütörtökön: Istvándi, Kaposszecskő, Nagycenk, Pacsa (országos), Tét, Zsámbék.

28-án, pénteken: Igal, Kapolcs, Sárvár, Vadszentmihály.

29-én, szombaton: Aba, Baja (állat), Szekszárd (havi), Vése.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Hosszu meleg alsónadrág
1·98
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Levelezés

„Daliá"-nak
levele van a kiadóban. 894

Házasság

Bármilyen
idős, vagy testi hibával levő úrhoz feleségül menne 38 éves özvegy. „Nyugodt otthon" jeligére. 1333

Alkalmazást nyer férfi

Kondást, nőtlent, bentkosztost, vidéki gazdaságba keresek. Cím a kiadóban. 1648 vv.

Férfiszabósághoz
nagymunkához, kézimunkást felvesz Gregor püspöki palota. 896

Jómunkás
hölgyfodrász azonnalra is felvételtik, vidékre. Érdeklődni: Huszti, Attila tér 7. sz. 890

Kifutófiú
és leány, aki biciklizni tud, felvesz Hírlapiroda Teleki ucca 96. 883

Fodrászsegédet
felveszek, Reményi, — Csapó ucca 98. 880

Kovács-
és kerékgyártót egyszemélyben keres, január elsejére, Szárhegyi bérgazdaság, Téglás. 876

Kifutófiú
felvételtik, Szent Anna ucca 66., fűszerüzlet. 111

Kifutófiú
felvételtik, Fischer, Teleki ucca 73. sz. 870

Alkalmazást keres férfi

Fiatal
fűszer, vegyeskereskedő segéd, november 1-ére állást keres. Radócz Pál, Baranyi ucca 21. 866

Alkalmazást nyer nő

Varrodába
segédleányt azonnal felveszek, Piac ucca 42. 887

Kiszolgálóleányt
felvesz, Schön, Piac u. 14. szám. 873

Alkalmazást keres nő

Hölgyfodrász-
leány, ki perfekt vez-, vas, dauer ondulálásb. és manikürbe, állást keres. Cím a kiadóban 884

Idősebb
főzőnő, hosszabb bizonyítvánnyal ajánlkozik vidékre is. Magoss Gy. tér 25., házmesternél. 893

Háztartási alkalmazott

Szakácsnőt
keresek jó bizonyítvánnyal. Simonyi út 29. szám. 821

Bejáró
takarítónő, jó bizonyítványokkal felvételtik, Ferenc József út 41. sz. I. em. 1. a. 868

A 6. vegyesdandár
tiszti étkezde egy ügyes szakácsot, vagy szakácsnőt keres, 1-ére. Jelentkezés 8 órától, (Péterfia laktanya). 892

Nyomozó iroda

Ismét
idehaza van Gálócsy, Vigkedvü 23. Telefon: 28-72. Legyen bizalommal. 97 11. 12.

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 7. sz. Legdiszkrétebben nyomoz s megfigyel. 882

Ajánlat

Gépírás-,
másolás, sokszorosítás, a városban elismerten a legolcsóbb Juhásznál, Lorántffy ucca 30. 885

Grafológusnő,
múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Tanácsot ad. Széchenyi ucca 43. 832

Bundát
készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szücs, Simonffy ucca 2 1283 11. 30

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás, kölcsönzés. Géprészek minden géphez. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101 1606 11. 4.

Csinos
fűző, haskötő, melltartó készítője Weisz Lenke, Hunyadi ucca 18. 159

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó u. 5. szám. 1849 11. 12.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon: 14-27. szám. 1604 11. 20.

„Le-La"
zománcos tűzhelyek és olcsóbb lakatos tűzhelyek raktára, Levencsik, Csapó ucca 87. sz. Zománc tűzhelyek szakszerű javítása. 445 12. 31.

Zománcozott tűzhelyek,
nagy választékban olcsón kaphatók. Óceska tűzhelyét becserélem. Hatvan ucca 70. telefon 12-48. 531. 11. 5.

Női
fekete téli kabát, 22.— pengőtől, férfi télikabát 25 pengőtől kapható Vágó Sándorná, Csapó ucca 10. 605 12. 31.

Csapó u. 14.
szám alatt levő festékáruüzletet Sas u. 1. sz. alá helyeztem át, ahol továbbra is készséggel állok szolgálatukra. — Nádudvary Lajos. 52+

Siremlékek,
műkőből, vagy bényei andezit terméskőből, tökéletes kivitelben, választék szerint, raktárról kaphatók. Debreceni Műkőgyár. Fürdő ucca 2. 93+

Cianozási
vállalat Varga utca 10. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1412 XI. 2

Kereslet

Fiatal
egészséges anya, hathetes gyermekkel szoptatós dadának elmenne. Cím a kiadóban. 879

Oktatás

Angol
órákat kezdőknek és haladóknak ad, perfekt úrinő, Sinay Miklós u. 36. szám. 604 11. 1.

Instruktort,
lehetőleg bölcsészt keresek II. gimn. mellé. István út 27. sz. Tóth. 891

Pénz

Öt—hatezer
kölcsönt keresek elsőhelyre, vagy fenti összegért idősebb egyént eltartok. Megkereséseket „Magas kamat" jeligére a kiadóba kérek. 888

Bútor

Dióhálók,
kombinált szekrények, rekamiék, ebédlők, íróasztalok, hármasszekrények, konyhabútorok olcsón. Bútormagazin, Széchenyi ucca 6. 478 11. 18.

Használt bútorok
vétele, eladása cserélése mindenféle ingóság vétele, Pacsirta ucca 1. Juhász. 886

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Cipőfelsőrész-
készítők figyelmébe. Egy fél világos üzlet, díjtalan elfoglalható. Csapó ucca 76. 881

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba,
konyhás lakás elsejére Mester ucca 20. Csak pontos fizetőnek kiadó. 900

OTI bérházban
elsőemeleti egyszobás, erkélyes, összkomfortos lakás azonnal átadó Havi bér 55 P. Bővebbet a kiadóba. 874

Egy szoba,
konyha azonnal kiadó. Klapka ucca 40. szám, zsibogónál. 872

Kiadó lakás háromszobás

Eladó
vagy kiadó új 3 szobás komfortos lakás, gázóvóhely. Baksai ucca 6 strandfürdőtől 2 percnyire. 1280 10. 31.

Butorozott szoba

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba kiadó József kir. herceg ucca 35. I. emelet. 899

Egyetem
és laktanya közelében bútorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 875

Vegyes

Sűrű
moslék van eladó. Kossuth ucca 22., étkezde. 898

Moslék
eladó. Rákóczi ucca 12. étkezde. 895

Ingóságvétel

Barna
bárány kabátkát, használtat, teljesen jókarban levőt keresek, 12 éves leánykámnak. — „Kabát" jeligére a kiadóba. 867

Veszek
használt bútort, padlás és pincelomot. Hivásra jövök. Andrásko Csapó ucca 16., telefon: 32-11 1996 +

Ingóság eladás

Ebédlő,
egyes háló, heneser kének stb. eladók. Sas u. 4. sz. I. 5. 742

Használt
de jó minőségű tégla olcsón eladó. Ferenc József út 32., mérnöki iroda. 480 10. 29.

Erős nagykapu
olcsón eladó. Tanító u. 18. szám. 1217 vv.

Eladó
vaskályha, ágy, szekrények, mosdók, asztal, Teleki ucca 68. 871

Jókarban
levő középnagyságú csirépkályha olcsón eladó, Paneth, József kir. herceg ucca 39. sz. 889

Egy teljesen
jókarban levő tűzhely s négy szék eladó. Csokonai ucca 36. 878

Modern
ebédlő, háló, vadonatúj börgarnitura, csillár, sürgősen eladó. Werbőczy ucca 4. II. 7. 725

Gazdasági eszközök

Könnyű
igásszekér eladó. Károly Ferenc József út 21-B. szám. 877

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid ucca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Eladó ház

Nagyszerű tőkebefektetés!

Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross ucca sarkán levő üzletesház. A saroképületben csinosan berendezett kisvendéglő, minden kényelemmel és lakással. Alápincézett épület. — A Nap ucca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fürdőszoba, viz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, fákkal, szőlőlugassal. Készpénzára 23.000 pengő. 23 A+

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és gyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
ifj. SZIGETHY GYULA
igazgató.